

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та аудиту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

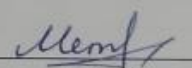
**на тему: «Основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка
його стану»
за матеріалами ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»**

Здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня, II курсу,
групи ОМО-23-1,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
освітня програма «Облік і
оподаткування в управлінні
підприємницькою діяльністю»

підпис здобувача вищої
освіти

Решетило Є.В.

Науковий керівник

підпис

Метелиця В.М.,
д.е.н., професор

Гарант освітньо-
професійної програми

підпис

Колісник О. П.,
к.е.н., доцент

Допущено до захисту за рішенням
кафедри обліку та аудиту
протокол від «24» 01 2025 № 2

підпис

Лісовий А. В.,
д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

Регистрація № 3

27.01.2015

(дата)

(підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

до захисту

(до захисту, на допитування)

27.01.2015

(дата)

(підпис)

Результат захисту

4/100%

(оцінка)

04.02.2015

(дата)

(підпис)

Голова комісії:

(підпис)

І. М. Парасій-Вергуненко
(ініціали, прізвище)

Члени комісії:

(підпис)

О. П. Колісник
(ініціали, прізвище)

(підпис)

В. М. Метелиця
(ініціали, прізвище)

(підпис)

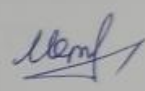
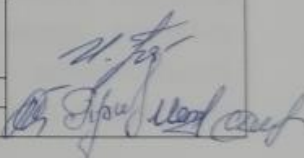
Н. В. Гуріна
(ініціали, прізвище)

Секретар комісії:

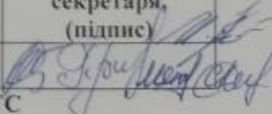
(підпис)

Д. Л. Судак
(ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.Б.: керівника, голови комісії, членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
1. Зміст роботи (наукова і практична значимість роботи, її наукова новизна, глибина дослідження, здатність екстраполяції теоретичних висновків до практичних ситуацій, наявність сильних і слабких сторін, логічність та послідовність викладення матеріалу тощо)	від 0 до 30	25		
2. Рівень підготовки здобувача (володіння професійною термінологією, вміння здійснювати аналіз, приймати рішення, вносити пропозиції тощо)	від 0 до 10	10		
3. Ставлення здобувача до виконаної роботи (дотримання календарного плану, урахування пропозицій зауважень наукового керівника, оформлення роботи тощо)	від 0 до 10	10		
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50	45		
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 15	10		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 30	20		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	35		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	80		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.Б.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
80	B	4 (добре)	04.02.2025	

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	3 (задовільно)
35-49	FX	2 (незадовільно)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та консалтингу
Спеціальність, 071 «Облік і оподаткування»
ОП «Облік і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

Затверджую

Завідувач кафедри О.П. Колісник

20.10.2023 р.

**Завдання на кваліфікаційну роботу
здобувачу вищої освіти**

Решетило Євгену Володимировичу

1. Тема роботи: «Основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка його стану» за матеріалами ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Затверджена наказом ректора від «27» 12.2023 р. № 1741

2. Строк здачі закінченої роботи: 09.12.2024 р.

3. Цільова установка:

Мета роботи полягає у поглибленні теоретичних знань щодо основи складання фінансової звітності та існуючих методичних підходів аналізу оцінки фінансового стану підприємства, тобто пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань.

Об'єкт дослідження – порядок складання та подання фінансової звітності підприємства та оцінка його фінансового стану.

Предмет дослідження – є основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка його стану.

Вихідні дані до роботи:

Законодавчі і нормативні документи, наукова і навчальна література, первинні документи, облікові регістри та форми звітності досліджуваного підприємства

4. Перелік графічного матеріалу: таблиці та рисунки за темою кваліфікаційної роботи.

6. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Звітність підприємства та її класифікація

1.2. Структура та вимоги до фінансової звітності

1.3. Нормативно - правове регулювання складання і подання фінансової звітності

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ТА ПОДА
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

2.1. Облікова політика ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» як організаційно-мет
основа формування показників фінансової звітності

2.2. Організація процесу складання фінансової звітності ТОВ «ВОДА
ІНДАСТРІ»

2.3. Методика заповнення статей фінансової звітності ТОВ «ВОДА
ІНДАСТРІ»

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА С
ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

3.1. Аналіз основних показників фінансової звітності ТОВ «ВОДА
ІНДАСТРІ»

3.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

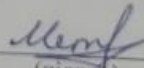
ДОДАТКИ

7. Календарний план виконання роботи

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів р	
		За планом	Факт
1.	Вибір теми, вивчення літературних джерел та складання плану роботи	16.10.-20.10.2023 р.	
2.	Підготовка першого розділу роботи та подання її керівнику	13.05.2024 р.	
3.	Підготовка другого розділу роботи та подання її керівнику	30.09.2024 р.	
4.	Підготовка третього розділу роботи та подання її керівнику	29.11.2024 р.	
5.	Підготовка вступу та висновків	09.12.2024 р.	
6.	Доопрацювання з урахуванням зауважень керівника	16.12.2024 р.	
7.	Перевірка роботи на плагіат	25.12.2024 р.	
8.	Попередній захист роботи	13.01.2025 р.	
9.	Отримання відгуку керівника роботи	20.01.2025 р.	
10.	Отримання зовнішньої рецензії	27.01.2025 р.	
11.	Допуск до захисту зав. кафедрою	31.01.2025 р.	
12.	Захист роботи	04-05.02.2025 р.	

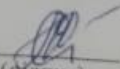
Дата видачі завдання 20.10.2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

Метелиця В.М.
(прізвище, ініціали)

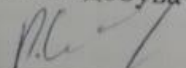
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Колісник О. П.
(прізвище, ініціали)

Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти:

Решетило Є.В.
(прізвище, ініціали)

(підпис)

АНОТАЦІЯ
на кваліфікаційну роботу
на тему: «Основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка
його стану»

Мета роботи: полягає у поглибленні теоретичних знань щодо основи складання фінансової звітності та існуючих методичних підходів аналізу оцінки фінансового стану підприємства, тобто пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань.

Завданнями роботи є:

ознайомитися з видами фінансової звітності, класифікаційні ознаками та їх характеристикою;

розглянути склад фінансової звітності підприємства, вимоги щодо її складання та подання;

проаналізувати нормативно-правове забезпечення складання та подання фінансової звітності;

розкрити вплив облікової політики підприємства на показники фінансової звітності виокремити проблемні питання;

висвітлити організацію процесу складання фінансової звітності;

дослідити методику заповнення статей фінансової звітності;

проаналізувати за матеріалами базового підприємства основні показники фінансової звітності;

провести оцінку фінансового стану та розробити пропозиції щодо удосконалення аналітичних моделей оцінювання фінансового стану підприємства.

Предметом кваліфікаційної роботи є основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка його стану.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є господарська діяльність товариства з обмеженою відповідальністю «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», звітні дані якого за 2021-20123 роки були основою кваліфікаційного дослідження.

Базою дослідження виступає Товариство з обмеженою відповідальністю «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

За результатами дослідження сформульовані пропозиції, на основі яких надані практичні рекомендації з удосконалення існуючої методики складання фінансової звітності підприємства та оцінки його стану. Обґрунтовано доцільність розвитку практики застосування професійного судження бухгалтера у процесі розробки облікової політики на «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

Одержані результати можуть бути використані при організації обліку «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

Робота містить: 65 сторінок, список використаних джерел із 37 найменувань. Робота містить 7 таблиць, 27 рисунків, а також 24 додатків.

Ключові слова: звітність, фінансова звітність, користувачі облікової інформації, фінансовий стан, ліквідність, платоспроможність.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2023-2024 рр.

Рік захисту роботи: 2025 р.

ANNOTATION

for qualification work

on the topic: **"Fundamentals of preparing financial statements of an enterprise and assessing its condition"**

The purpose of the work: is to deepen theoretical knowledge about the basis of preparing financial statements and existing methodological approaches to analyzing the assessment of the financial condition of an enterprise, that is, to search for reserves to increase the profitability of production and strengthen commercial calculation as the basis for the stable operation of the enterprise and the fulfillment of its obligations.

The objectives of the work are:

- to get acquainted with the types of financial statements, classification features and their characteristics;

- to consider the composition of the enterprise's financial statements, requirements for their preparation and submission;

- to analyze the regulatory and legal support for the preparation and submission of financial statements;

- to reveal the influence of the enterprise's accounting policy on financial reporting indicators, to identify problematic issues;

- to highlight the organization of the process of preparing financial statements;

- to investigate the methodology for filling in financial reporting items;

- to analyze the main indicators of financial reporting based on the materials of the base enterprise;

- to assess the financial condition and develop proposals for improving analytical models for assessing the financial condition of the enterprise.

The subject of the qualification work is the basics of preparing financial statements of the enterprise and assessing its condition.

The object of the qualification work is the economic activities of the Limited Liability Company "VODALAND INDUSTRY", the reporting data of which for 2021-20123 were the basis of the qualification study.

The basis of the study is the Limited Liability Company "VODALAND INDUSTRY". According to the results of the study, proposals were formulated, on the basis of which practical recommendations were provided for improving the existing methodology for preparing financial statements of the enterprise and assessing its condition. The feasibility of developing the practice of applying the accountant's professional judgment in the process of developing accounting policies at "VODALAND INDUSTRY" was substantiated.

The results obtained can be used in organizing accounting at "VODALAND INDUSTRY".

The work contains: 65 pages, a list of sources used with 37 names. The work contains 7 tables, 27 figures, as well as 24 appendices.

Keywords: reporting, financial reporting, users of accounting information, financial condition, liquidity, solvency.

Year of completion of the qualification work: 2023-2024.

Year of defense of the work: 2025.

ЗМІСТ

	стор
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	10
1.1. Звітність підприємства та її класифікація	10
1.2. Структура та вимоги до фінансової звітності	20
1.3. Нормативно - правове регулювання складання і подання фінансової звітності	23
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	29
2.1. Облікова політика ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» як організаційно-методична основа формування показників фінансової звітності	29
2.2. Організація процесу складання фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	34
2.3. Методика заповнення статей фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	39
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	49
3.1. Аналіз основних показників фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	49
3.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»	56
Висновки до розділу 3	60
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65
ДОДАТКИ	69

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансова звітність є основним інструментом для оцінки фінансового стану підприємства. Вона відіграє важливу роль у сучасних умовах ринкової економіки, оскільки на основі цієї інформації можна не лише аналізувати поточний стан підприємства, але й приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Фінансова звітність є основою для зовнішнього і внутрішнього аналізу. Зовнішні користувачі, як інвестори, кредитори та державні органи, можуть оцінювати надійність підприємства для прийняття рішень щодо фінансування чи інших бізнесових взаємин. Внутрішні користувачі, такі як керівництво, можуть використовувати звітність для оперативного управління і стратегічного планування.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день кожне підприємство зацікавлене в максимізації прибутку. Це можливо лише за умови ефективного управління. Базою для прийняття ефективних управлінських рішень є фінансова звітність.

Дослідженням даної теми займалися такі відомі фахівці як: Л.Д. Білик, Л.Д. Буряк, О.І. Барабановський, Ф.Ф. Бутинець, А.Д. Бутко, О.Д. Васи́лик, О.І. Гадзевич, А.І. Даниленко, І.В. Зятковський, В.М. Івахненко, К.В. Ізмайлова, Є.Є. Іонін, Т.М. Ковальчук, М.Я. Коробов, Л.А. Лахтіонова, О.Г. Мендрул, В.О. Мец, О.В. Павловська, А.М. Поддєрьогін, В.В. Сопко, В.М. Суторміна, О.О. Терещенко, Т.Є. Унковська, М.Г. Чумаченко, А.В. Чупіс, С.І. Шкарабан, М.І. Яцків та ін.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у поглибленні теоретичних знань щодо основи складання фінансової звітності та існуючих методичних підходів аналізу оцінки фінансового стану підприємства, тобто пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань.

Щоб досягти поставлену мету визначені наступні **завдання**:

ознайомитися з видами фінансової звітності, класифікаційні ознаками та їх

характеристикою;

розглянути склад фінансової звітності підприємства, вимоги щодо її складання та подання;

проаналізувати нормативно-правове забезпечення складання та подання фінансової звітності;

розкрити вплив облікової політики підприємства на показники фінансової звітності виокремити проблемні питання;

висвітлити організацію процесу складання фінансової звітності;

дослідити методiku заповнення статей фінансової звітності;

проаналізувати за матеріалами базового підприємства основні показники фінансової звітності;

провести оцінку фінансового стану та розробити пропозиції щодо удосконалення аналітичних моделей оцінювання фінансового стану підприємства.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність товариства з обмеженою відповідальністю «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», звітні дані якого за 2021-2023 роки були основою кваліфікаційного дослідження.

Предметом дослідження є основи складання фінансової звітності підприємства та оцінка його стану.

Базою дослідження виступає товариство з обмеженою відповідальністю «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Основним видом діяльності підприємства є оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням, іншими виданими діяльності є виробництво плит, листів, труб і профілів із пластмас, виробництво будівельних виробів із пластмас, виробництво інших виробів із пластмас. Адреса: 46003, Україна, Тернопільський р-н, Тернопільська обл., місто Тернопіль, вулиця Бродівська, будинок, 44, кімната, 6.

Основні економічні показники діяльності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведені в таблиці 1. Джерелами для складання є баланси (звіти про фінансовий стан), звіти про фінансові результати (звіти про сукупний дохід), звіти про рух грошових коштів (за прямим методом), звіти про власний капітал за 2021-2023

рр.

Таблиця 1

Характеристика основних показників діяльності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за 2021-2023 рр.

Показники	Період, рік			Абсолютне відхилення, (+, -), 2023 року до 2021 року	Відносне відхилення (%), 2023 року до 2021 року
	2021	2022	2023		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис грн	474 170	419 493	511 325	37 155	7,84
Чистий прибуток, тис.грн	99 954	113 073	126 959	27 005	27,02
Активи, тис грн	342 737	421 247	610 413	267 676	78,10
Гроші та їх еквіваленти, тис грн	6 460	14 983	127 271	120 811	1870,14
Довгострокові зобов'язання, тис грн		5 804	15 930	15 930	174,47
Поточні зобов'язання, тис грн	59 898	20 066	72 116	12 218	20,40
Власний капітал, тис грн	282 839	395 377	522 367	239 528	84,69
Середньооблікова чисельність працюючих, чол	131	138	131	0	0,00
Витрати на оплату праці, тис грн	48 790	56 499	67 935	19 145	39,24
Середньомісячна заробітна плата, грн	13 103,69	13 411,78	14 321,56	1 218	9,29

Джерело: розраховано автором на основі ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» (додатки А.1-А.9)

Як видно таблиці 1, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 31.12.2023 становив 511 325 тис грн, це більше на 37 155 тис грн (7,84%), при цьому чистий прибуток за досліджувальний період зріс з 99 954 тис грн у 2021 році, до 126 959 тис грн у 2023 році (27,02%). Це показує, що ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» збільшує обсяги реалізації.

Негативним є те, що в 2023 році на підприємстві збільшилася довгострокові та поточні зобов'язання. Довгострокові зросли на 15 930 тис грн (174,47%) у 2023 році, поточні відповідно на 12 218 тис грн (20,40%). Це показує, що ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» не вчасно розраховується.

Методи дослідження. Теоретична і методологічна основа кваліфікаційної

роботи – економічна теорія, законодавчі та нормативні акти, методичний та інструктивний матеріал, статистичні дані. У процесі дослідження ми використовували: комплексний, системний підхід а також методи теоретичного узагальнення і порівняння тощо. Поруч із головними складовими предмету дослідження, які ми вказали, існують і другорядні, вивчення яких ми проводили комплексно за допомогою таких методів дослідження як: системний аналіз – для деталізації об’єкта дослідження; синтез – для узагальнення розрізнених аспектів; абстрагування – для формування загальних висновків; розрахунки – для дослідження фактографічної звітної інформації.

Наукова новизна. Дослідивши всі поставлені питання, щодо фінансової звітності за даними ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», можна вивести наукову новизну отриманих результатів кваліфікаційної роботи, яка полягає в виявленні проблемних питань і критичній оцінці стану обліку та фінансової звітності, а так вибору оптимальної моделі і оптимізації організаційного процесу формування фінансової звітності та її аналізу. Рекомендації надані в процесі проведення аналізу фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» можуть бути використані підприємством для покращення його фінансового стану.

Інформаційна база дослідження. Основою для дослідження є законодавчі та нормативні акти, наукові напрацювання вчених та науковців, тематичні статті з Інтернет-ресурсів та фінансова звітність ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 65 сторінках, список використаних джерел із 37 найменувань. Робота містить 7 таблиць, 27 рисунків, а також 24 додатків, розміщених на 44 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Звітність підприємства та її класифікація

Для ведення ефективної фінансово-господарської діяльності підприємство має вивчати, аналізувати та контролювати усю інформацію, яка відображає його стан і розвиток, оскільки в умовах конкуренції дуже легко втратити свою позицію на ринку економіки, що може призвести до банкрутства. Із основних джерел такої інформації її базою є звітність.

«Звітність підприємства – це документ або сукупність документів визначеної форми, які отримані в результаті обліку операцій виробничо - господарської діяльності підприємства та містять певні показники, що відображають інформацію про його фінансовий стан та результати діяльності для надання певним користувачам, які мають приймати на підставі отриманої інформації певні рішення стосовно даного підприємства» [1, с.16].

При проведенні досліджень зроблено висновок, що наведені в наукових джерелах дефініції категорії «звітність» – це процес узагальнення даних бухгалтерського обліку у формі взаємопов'язаних показників, які характеризують господарську діяльність підприємства.

Можна відокремити наступні види звітності:

«бухгалтерська звітність – звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів та відображає у кількісному виразі інформацію про певну господарську операцію або сукупність операцій підприємства та їх наслідки» [1, с.18];

«управлінська звітність підприємства – це документ чи сукупність документів, зміст та форма яких регламентована внутрішніми наказами та розпорядженнями по підприємству, які надають управлінському персоналу цього підприємства інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень з певної проблеми» [1, с.18];

«фінансова звітність підприємства – це сукупність бухгалтерських

документів, зміст та форма яких визначається відповідними Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, та які містять в узагальненому вигляді інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за певний період часу для надання зовнішнім користувачам, які мають приймати на підставі отриманої інформації фінансові рішення стосовно даного підприємства» [1, с.18];

«податкова звітність підприємства – це сукупність бухгалтерських документів, зміст та форма яких встановлена чинним законодавством, наказами, розпорядженнями, інструкціями та роз'ясненнями Державної податкової адміністрації та які містять інформацію про фінансовий стан і результати діяльності підприємства за певний період часу для надання державним податковим органам з метою обґрунтування бази оподаткування і ставок за різними видами податків та підтвердження правильності сум податків, нарахованих та перерахованих підприємством до державного бюджету та державних фондів відповідно чинному законодавству України» [1, с.18];

«інша звітність підприємства – це сукупність документів, зміст і форма яких встановлена чинним законодавством та іншими нормативними актами та які містять інформацію про підприємство та результати його діяльності за певний період часу для надання відповідним державним органам» [1, с.18].

«статистична звітність підприємства – це сукупність бухгалтерських документів, зміст та форма яких встановлена чинним законодавством, наказами, розпорядженнями, інструкціями та роз'ясненнями органів державної статистики та які містять інформацію про фінансовий стан і результати діяльності підприємства за певний період часу для надання органам державної статистики з метою визначення ними статистичних показників згідно планів державних статистичних досліджень» [1, с.18].

Фінансова звітність у різних джерелах визначена як система показників, що відображають фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані підприємства. Наведемо основні визначення цієї категорії, запропоновані в науковій літературі та нормативних актах (додаток Б.1) [4].

Узагальнюючі дані додатку Б.1, можна зробити висновок, що «фінансова

звітність підприємства — це сукупність документів, що надають інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Вона є основним інструментом для оцінки ефективності управління компанією, її платоспроможності та рентабельності» [5].

Згідно міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), «фінансова звітність — це структуроване подання фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання, призначене для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів, зокрема інвесторів, кредиторів, постачальників і державних органів» [4].

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «фінансова звітність — це звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за визначений період, яка є базовою для прийняття рішень користувачами» [2].

В Національному положенні стандарті бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», «фінансова звітність — це узагальнення даних бухгалтерського обліку, які характеризують майновий і фінансовий стан підприємства та результати його діяльності за звітний період» [3].

Фінансова звітність є завершальним етапом облікового процесу. Обліковий процес є ключовим елементом управління будь-яким підприємством. Його головна мета — забезпечення зацікавлених сторін достовірною, повною та своєчасною інформацією про фінансово-господарську діяльність підприємства для ефективного прийняття рішень (рис.1.1).

Таким чином, основним цілями облікового процесу:

формування достовірної інформації про діяльність підприємства - надання даних про активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати та фінансові результати. Відображення реального фінансового стану підприємства відповідно до встановлених стандартів;

забезпечення інформаційної бази для управління - підтримка керівництва у прийнятті стратегічних і тактичних рішень. Оцінка ефективності використання ресурсів і результатів діяльності;

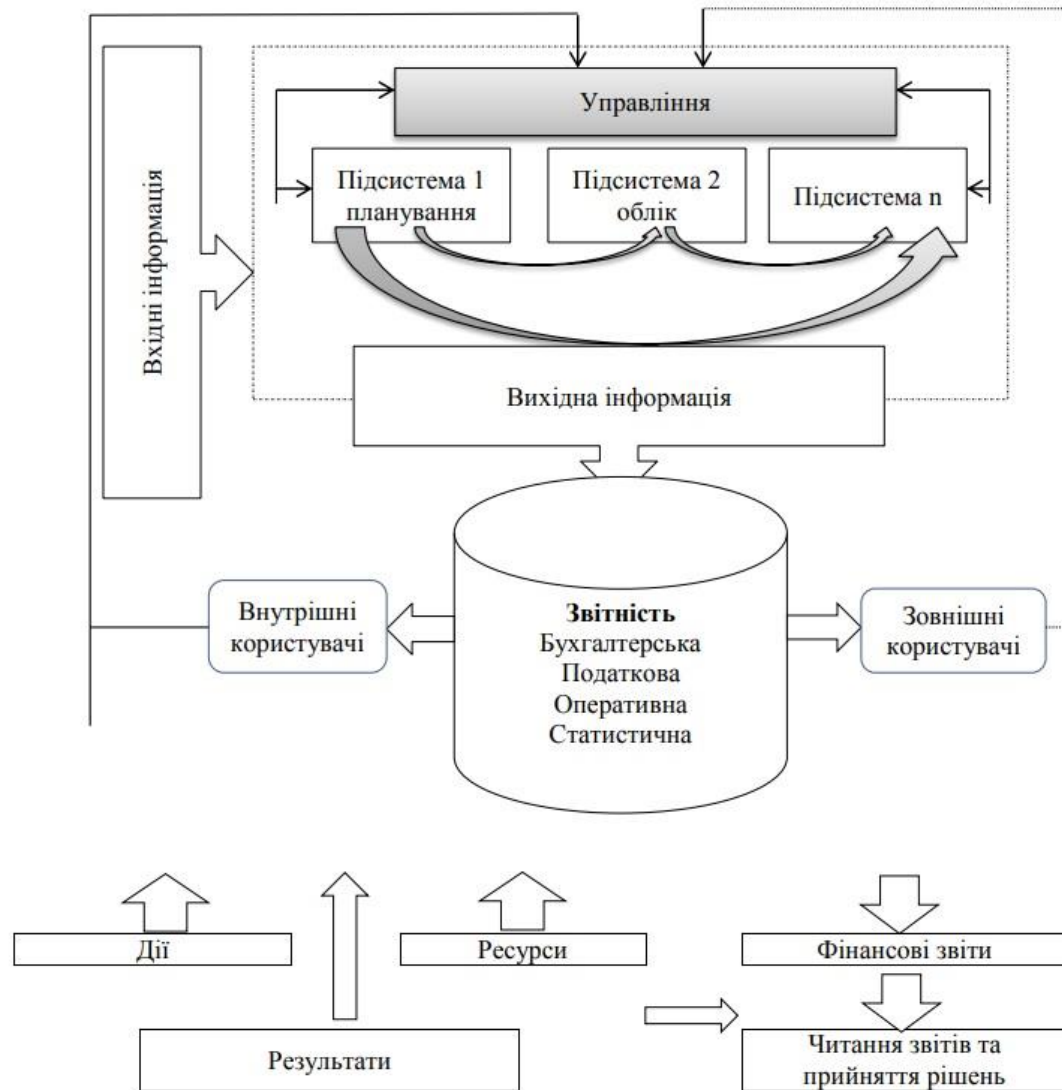

Рис. 1.1. Обіг облікової інформації в процесі прийняття рішень

Джерело: сформовано автором на основі [4]

контроль за фінансово-господарською діяльністю - забезпечення контролю за цільовим використанням ресурсів підприємства. Виявлення та попередження можливих помилок, недоліків і ризиків у діяльності.

забезпечення дотримання законодавства та стандартів - складання звітності та ведення обліку відповідно до національних або міжнародних стандартів (наприклад, НП(С)БО або МСФЗ). Дотримання вимог податкового, трудового та іншого законодавства;

аналітична підтримка для зовнішніх користувачів - надання прозорості інформації інвесторам, кредиторам, державним органам та іншим зацікавленим

сторонам. Формування основи для оцінки платоспроможності, фінансової стійкості та ліквідності підприємства.

оцінка економічного потенціалу підприємства - аналіз рівня рентабельності, ефективності використання ресурсів та інших економічних показників. Визначення можливостей для подальшого розвитку [5].

На підставі проведеного дослідження інформації про діяльність підприємства та запитів користувачів на необхідну інформацію можна зробити висновок, що звітність, відіграє важливу роль в управлінні підприємством (рис. 1.2).

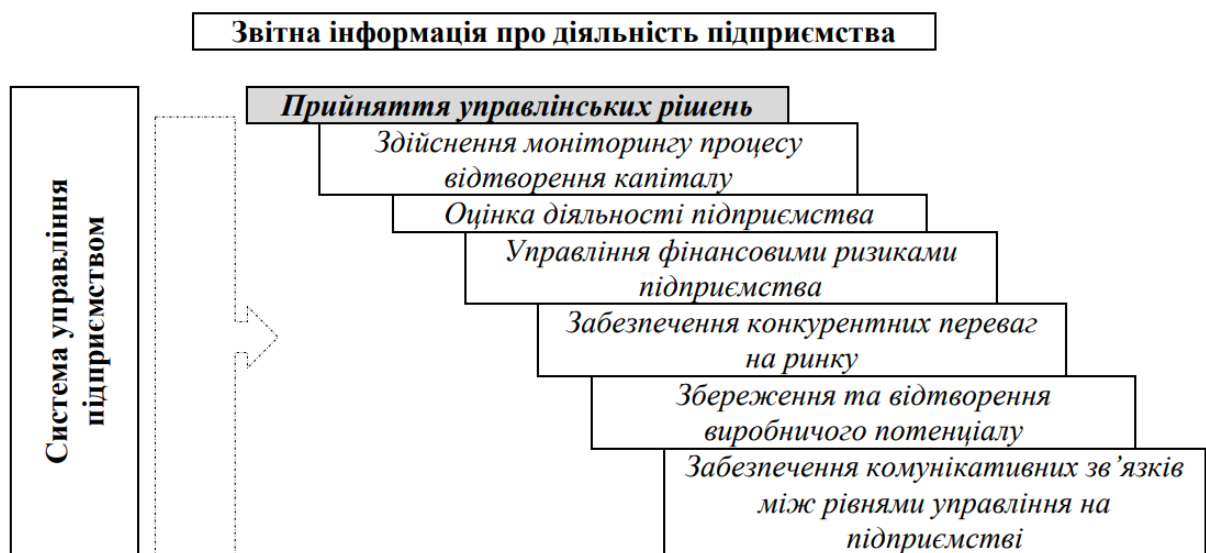

Рис. 1.2. Роль звітності в управлінні підприємством

Джерело: сформовано автором на основі [1, с.19]

Звітність підприємства є багатогранною системою, яка може бути класифікована за різними ознаками залежно від її мети, змісту, користувачів та інших характеристик.

На рисунку 1.3 наведені основні класифікаційні ознаки звітності, що використовуються у науковій літературі та практиці.

Отже, за змістом та джерелами складання звітність є фінансовою (містить дані про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки); податковою (призначена для розрахунку податкових зобов'язань і подання до фіскальних органів); статистичною (відображає економічну інформацію, яка

подається до органів статистики для оцінки економічного стану держави); внутрішньогосподарською (управлінською) звітністю.

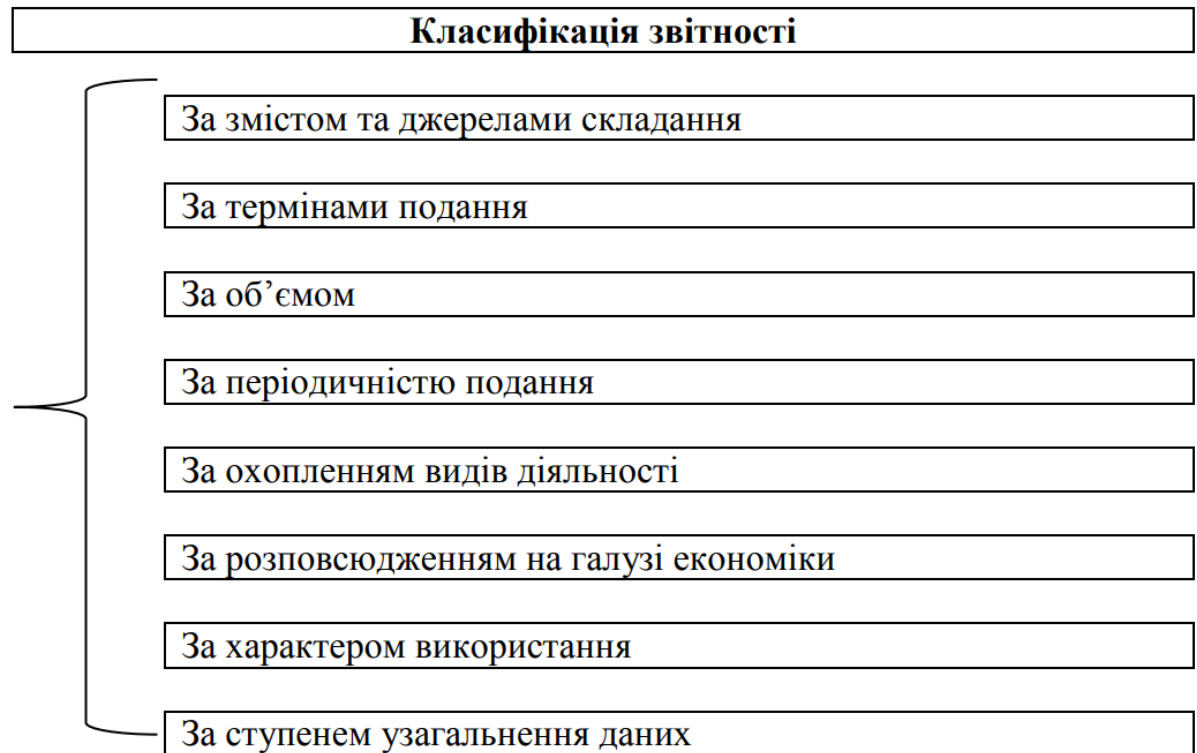

Рис.1.3. Кваліфікаційні ознаки фінансової звітності

Джерело: сформовано автором на основі [6]

За термінами подання фінансова звітність:

періодична звітність - складається регулярно (щоквартально, щорічно).

Відображає результати діяльності підприємства за звітний період;

оперативна звітність - складається у короткі терміни (щоденно, щотижнево, щомісяця). Забезпечує оперативний контроль за діяльністю;

річна звітність - складається один раз на рік. Містить узагальнені дані про діяльність підприємства за фінансовий рік

За метою складання: фінансова звітність, яка призначена для зовнішніх користувачів (інвесторів, кредиторів, державних органів тощо). Відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства; управлінська звітність, яка призначена для внутрішніх користувачів (менеджерів, власників). Містить деталізовану інформацію для прийняття управлінських рішень [6].

За рівнем узагальнення інформації: індивідуальна звітність - відображає дані про діяльність окремого підприємства; консолідована звітність - відображає фінансові результати групи підприємств (холдинги, концерни), об'єднаних економічно [6].

За користувачами облікової інформації звітність буває: зовнішня звітність, яка призначена для зовнішніх користувачів (інвесторів, кредиторів, державних органів). Така звітність дотримується встановлених стандартів і законодавчих вимог. Внутрішня звітність, ця звітність призначена для внутрішніх потреб управління. Не має обов'язкових стандартів і може складатися у довільній формі [6].

За стандартами є звітність, яка складається відповідно до НП(С)БО; складається відповідно до МСФЗ (міжнародні стандарти фінансової звітності) [6].

За формою подання звітність класифікується на:

«текстова звітність - описує результати діяльності у формі текстових коментарів;

цифрова звітність - містить кількісні показники у формі таблиць, графіків, схем тощо;

змішана звітність - поєднує текстові та цифрові дані» [6].

За галузевою належністю є універсальна звітність та спеціалізована звітність. Універсальна звітність складається підприємствами незалежно від їх галузі діяльності. Спеціалізована звітність містить специфічні показники, характерні для окремих галузей (наприклад, сільське господарство, будівництво) [6].

За вимогами до розкриття звітність класифікується на обов'язкову звітність, це така звітність, яка подається відповідно до законодавчих вимог (фінансова, податкова, статистична); додаткову звітність, яка складається за ініціативою підприємства для внутрішнього використання або окремих користувачів [6].

Класифікація звітності за різними ознаками дозволяє структурувати інформацію та визначити її призначення для конкретних користувачів. Це

забезпечує ефективний облік, аналіз і управління, а також дотримання вимог законодавства.

Бухгалтерська інформація підприємства є важливим ресурсом для ухвалення рішень як всередині підприємства, так і поза його межами. Вона забезпечує всі зацікавлені сторони даними про фінансовий стан, результати діяльності та перспективи розвитку.

Класифікація користувачів бухгалтерської інформації може бути подана за схемою, яку можна знайти на рисунку 1.4. Інформаційні потреби користувачів фінансової звітності наведено в додатку Б.2.

Як видно з рисунку 1.4 «внутрішні користувачі – це суб'єкти, які безпосередньо залучені до управління підприємством та приймають рішення на основі детальної облікової інформації» [4].

Категорії внутрішніх користувачів:

власники (засновники, акціонери). На основі бухгалтерської інформації власники аналізують дохідність вкладених коштів, прибутковість, перспективи зростання та стійкість підприємства;

керівники (менеджмент). Керівники різного рівня використовують інформацію для стратегічного та оперативного управління. Їх цікавлять дані про фінансові результати; виконання планів і бюджетів; собівартість продукції; ефективність використання ресурсів;

працівники бухгалтерії. Бухгалтери використовують дані для складання звітності та контролю за дотриманням фінансової дисципліни;

фінансові аналітики. Проводять аналіз фінансових показників для прогнозування майбутніх результатів і планування;

працівники підприємства. Їх цікавить інформація про оплату праці, премії, пенсійні нарахування тощо важлива для мотивації персоналу [4].

Метою використання інформації внутрішніми користувачами: прийняття управлінських рішень; планування і контроль за діяльністю; виявлення та усунення проблем; оцінка ефективності використання ресурсів [4].

«Зовнішні користувачі – це особи чи організації, які не залучені безпосередньо до управління підприємством, але зацікавлені в отриманні

інформації про його діяльність» [4].

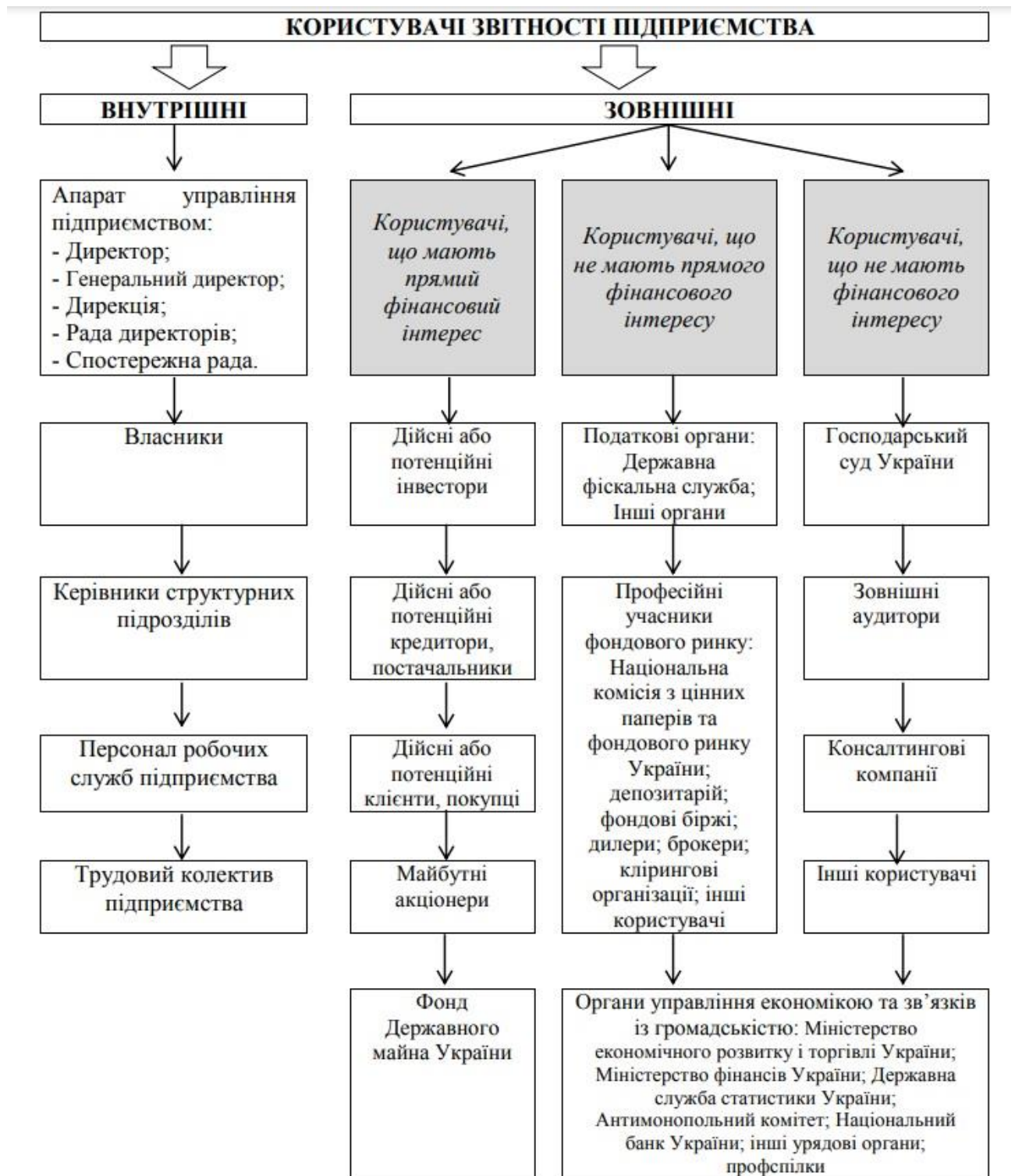

Рис. 1.4. Користувачі облікової інформації, що використовують бухгалтерську звітність

Джерело: розроблено на основі [6]

Категорії зовнішніх користувачів:

інвестори та потенційні інвестори. Аналізують інформацію про прибутковість, стійкість і перспективи зростання підприємства для ухвалення рішень щодо інвестування;

кредитори (банки, фінансові установи). Використовують дані для оцінки кредитоспроможності підприємства, його здатності погашати зобов'язання;

державні органи. Контролюють дотримання податкового, трудового та іншого законодавства. Використовують звітність для розрахунку податків і зборів;

постачальники та підрядники. Оцінюють платоспроможність підприємства, надійність як партнера та перспективи довгострокової співпраці;

споживачі. Можуть цікавитися інформацією про якість продукції, рівень соціальної відповідальності підприємства тощо;

громадські організації. Використовують інформацію для оцінки соціального впливу та відповідальності бізнесу;

конкуренти. Можуть вивчати звітність для аналізу конкурентних переваг і стратегій [4].

Мета використання інформації зовнішніми користувачами: оцінка фінансової стійкості підприємства; прийняття інвестиційних або кредитних рішень; контроль за дотриманням законодавства; підтримка співпраці чи партнерських відносин (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Порівняння внутрішніх і зовнішніх користувачів

Ознака	Внутрішні користувачі	Зовнішні користувачі
Мета використання	Управління підприємством	Оцінка стану підприємства
Доступ до інформації	Повний, детальний	Лімітований, стандартний формат
Форма звітності	Управлінська, детальна	Фінансова, консолідована
Законодавчі обмеження	Відсутні	Регламентовані стандартами

Джерело: узагальнено автором

Таким чином, внутрішні користувачі облікової інформації зосереджуються на деталізованих даних для управління, тоді як зовнішні користувачі

отримують узагальнену інформацію у вигляді фінансової звітності для оцінки діяльності підприємства. Спільною метою є забезпечення ефективності та прозорості діяльності, але з різними акцентами залежно від інтересів і потреб сторін.

1.2. Структура та вимоги до фінансової звітності

Мета фінансової звітності полягає в тому, щоб надати користувачам (наприклад, інвесторам, кредиторам, керівництву підприємства, державним органам) достовірну, зрозумілу і порівнянну інформацію про фінансовий стан підприємства, його результати діяльності та грошові потоки. Ця інформація є основою для прийняття економічно обґрунтованих рішень.

Структура фінансової звітності підприємства зазвичай включає кілька основних звітів, які дають змогу оцінити фінансовий стан і результати діяльності компанії. Ось основні елементи:

Баланс (Звіт про фінансовий стан) - відображає активи, пасиви та власний капітал підприємства на певну дату [7]. Баланс поділяється на дві частини:

активи: засоби праці, що підприємство має або контролює (розподіляється на оборотні та необоротні);

пасиви: джерела фінансування (кредити, заборгованість, власний капітал) [7]. Різниця між активами і пасивами дає величину власного капіталу;

звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) відображає доходи та витрати підприємства за певний період (зазвичай рік або квартал), а також визначає чистий прибуток або збиток [7];

звіт про рух грошових коштів - відображає надходження та витрати грошових коштів підприємства за певний період, що допомагає оцінити здатність підприємства генерувати готівку та її використання [7];

звіт про власний капітал - відображає зміни у власному капіталі підприємства за певний період. Цей звіт важливий для оцінки змін у фінансовій стабільності компанії, таких як прибутки, виплати дивідендів, емісія акцій тощо [7];

примітки до фінансової звітності - це супровідний документ, що дає додаткову інформацію про принципи обліку, методи оцінки, розкриття інформації про активи, зобов'язання, контракти, судові спори тощо [7].

Кожен з цих звітів надає конкретну інформацію, що дає змогу інвесторам, кредиторам і керівникам оцінювати фінансовий стан та перспективи розвитку підприємства.

Форми фінансової звітності підприємства (крім банків) і порядок їх заповнення встановлюються Міністерством фінансів України за погодженням з Державним комітетом статистики України [7].

Для суб'єктів малого підприємництва в Україні, а також представництв іноземних суб'єктів господарювання Національним положенням (стандартом) 25 «Спрощена фінансова звітність» встановлено скорочену за показниками фінансову звітність у складі Балансу і Звіту про фінансовий результат [8].

Призначення основних компонентів фінансової звітності наведено в додатку Б.3.

Наступні вимоги пред'являють до фінансової звітності, що забезпечують її достовірність (рис.1.5).

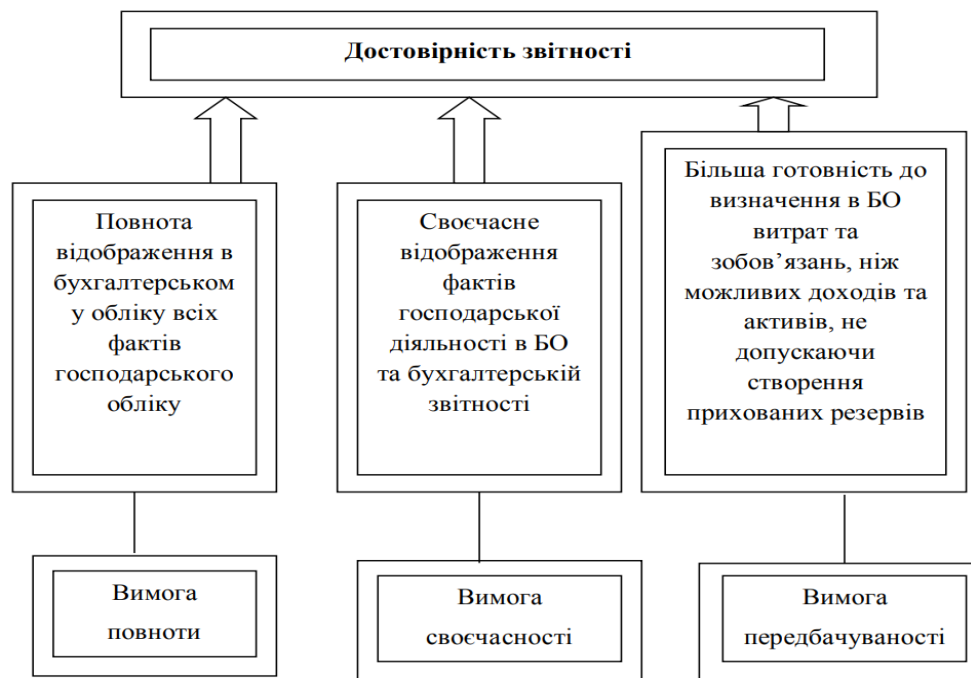

Рис.1.5. Вимоги, що забезпечують достовірність фінансової звітності за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Залежно від потреб управління, чинних законодавчих та нормативно-правових актів можна сформулювати систему вимог до фінансової звітності, які виступають її якісними характеристиками. Ці вимоги забезпечують правильність, достовірність і корисність фінансової інформації для різних користувачів. Основні якісні характеристики фінансової звітності наведені в додатку Б.4.

Фінансова звітність має точно відображати фінансовий стан і результати діяльності підприємства, не містити викривленої або неповної інформації. Інформація повинна бути надана таким чином, щоб її могли зрозуміти користувачі звітності (інвестори, кредитори, регулятори), навіть якщо у них немає спеціальної підготовки.

Фінансова звітність не повинна бути упередженою або сприяти маніпуляціям з метою вигоди для конкретних осіб чи груп. Всі цифри мають бути подані об'єктивно, без спроб вплинути на рішення користувачів звітності.

Звітність повинна включати всю необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень. Це включає пояснення та примітки, що розкривають деталі важливих моментів, таких як методи оцінки, особливості обліку, суттєві події тощо.

Фінансова звітність має бути подана вчасно, щоб користувачі могли приймати рішення, спираючись на актуальну інформацію. Несвоєчасна подача може знизити її корисність.

Підприємство має застосовувати однакові принципи обліку та методи оцінки протягом часу. Це дозволяє порівнювати фінансові результати між різними періодами. Якщо застосовуються зміни в обліковій політиці, це повинно бути чітко розкрито у звітності.

Усі суттєві події та операції повинні бути враховані у звітності. Водночас, неважливі, незначні аспекти можуть бути опущені, якщо їх відсутність не впливає на загальну точність і корисність інформації.

Фінансова звітність повинна відповідати вимогам національних або міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (наприклад, МСФЗ або

національних стандартів обліку), що забезпечує порівнянність і уніфікацію звітності.

Загалом, ці вимоги сприяють тому, щоб фінансова звітність була коректною, повною та легко зрозумілою для всіх її користувачів, що допомагає у прийнятті зважених фінансових рішень.

Для досягнення вимог, які ставлять до фінансової звітності, необхідно дотримуватись певних принципів. Так, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», «принцип бухгалтерського обліку – це правило, яким потрібно керуватись під час вимірювання, оцінювання та реєстрації господарських операцій і під час відображення їх результатів у фінансовій звітності» [3].

Склад і характеристику основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності наведено у додатку Б.5 та додатку Б.6.

Таким чином, ці принципи забезпечують надійність, точність і коректність бухгалтерського обліку, а також дозволяють створювати фінансову звітність, яка є зрозумілою і корисною для її користувачів.

Дані, які повинна обов'язково містити фінансова звітність, подані в додатку Б.7.

Це стандартні дані, але вони можуть варіюватися в залежності від типу організації та вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів (МСФЗ).

1.3. Нормативно - правове регулювання складання і подання фінансової звітності

Нормативно-правове регулювання фінансової звітності є багаторівневою системою і складається з різних елементів, що забезпечують її правильне ведення на всіх етапах — від законодавчого регулювання до конкретних стандартів і методів обліку. Ось схематичне подання такої системи, яке базується на дослідженнях науковців (рис.1.6).

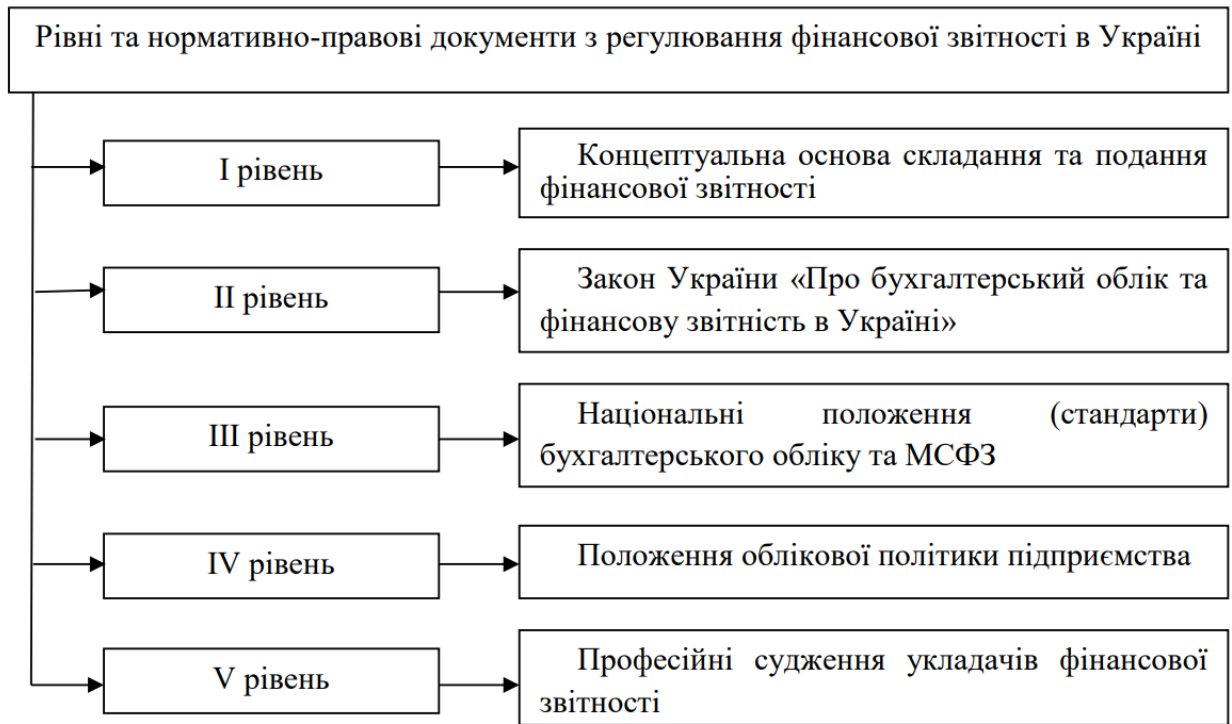

Рис. 1.6. Система нормативно-правового регулювання складання і подання фінансової звітності

Джерело: побудовано автором з використанням [9]

Нормативно-правове регулювання підготовки та подання фінансової звітності здійснюється указами Президента, Законами України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства фінансів України та іншими нормативно-правовими актами, серед яких зокрема:

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2]; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3]; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [8]; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» [10]; Примітки до річної фінансової звітності» [11]; Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» [12]; Порядок подання фінансової звітності [13]; тощо.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» «визначає правові засади регулювання, організації, ведення

бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні» [2]. Сферу дію цього закону наведено в додатку Б.8.

Мета, принципи складання, форма і склад статей фінансової звітності, вимоги до визнання і розкриття її елементів визначені НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3], «норми якого застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством» [3].

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3] «мікропідприємства, малі підприємства, непідприємницькі товариства, представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності та підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства, можуть складати скорочену за показниками фінансову звітність у складі балансу і звіту про фінансові результати, форма і порядок складання яких визначаються НП(С)БО 25 Спрощена фінансова звітність» [8].

НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» «визначає порядок складання консолідованої фінансової звітності та загальні вимоги до розкриття інформації щодо складання консолідованої фінансової звітності» [10].

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] визначено звітний період для подання фінансової – календарний рік.

Квартальна звітність подається щокварталу в скороченому форматі: баланс та звіт про фінансові результати. За підсумками року великі підприємства повинні складати повний річний звіт, в який входять примітки до річної фінансової звітності підприємства.

НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» «визначає порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності» [12].

Відповідно до Порядку подання фінансової звітності «фінансова звітність подається органам, до сфери управління яких належать підприємства, трудовим

колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики та податковим органам» [13].

Податковий кодекс України «визначає правила подання податкової звітності, зокрема пов'язаної з фінансовими результатами діяльності підприємства. Встановлює вимоги до декларацій та інших форм податкової звітності» [14].

Проведене дослідження нормативно-правової бази зі складання фінансової звітності в Україні наведене у додатку Б.9.

Для забезпечення прозорості та ефективності фінансового ринку, держава повинна активно сприяти розвитку системи фінансової звітності, що відповідає міжнародним стандартам та задовольняє потреби зовнішніх користувачів інформації (інвесторів, кредиторів, органів державного управління тощо).

Основні напрямки, на які держава повинна орієнтувати свої дії:

підвищення інформативності фінансової звітності - держава повинна забезпечити розробку та впровадження таких стандартів і форм звітності, які максимально точно та доступно відображають фінансовий стан підприємств і результати їх діяльності. Звітність повинна бути зрозумілою для користувачів, включаючи не лише бухгалтерів, а й потенційних інвесторів та інших сторонніх осіб, що приймають рішення на основі цієї інформації;

впровадження науково обґрунтованих форм і методів обробки та розкриття інформації - використання сучасних наукових підходів у розробці методів бухгалтерського обліку та фінансової звітності дозволяє створювати більш точну і обґрунтовану фінансову інформацію. Це може включати автоматизацію обліку, застосування сучасних інформаційних технологій для обробки та аналізу даних, а також забезпечення більш детального та структурованого розкриття інформації про фінансовий стан підприємств.

адаптація до міжнародних стандартів (МСФЗ) - Україна, як і інші країни, має інтегрувати свою систему бухгалтерії і фінансової звітності з міжнародними стандартами (МСФЗ), щоб забезпечити прозорість, порівнянність і доступність фінансової інформації для міжнародних інвесторів.

Це дозволить українським компаніям залучати інвестиції, покращити доступ до міжнародних ринків капіталу та підтримувати економічний розвиток;

забезпечення рівних умов для всіх суб'єктів господарювання - важливо, щоб держава створила такі нормативні умови, які б не лише стимулювали підвищення якості звітності, але й забезпечували рівні умови для всіх підприємств, незалежно від їх розміру чи форми власності. Малі та середні підприємства, наприклад, повинні мати доступ до спрощених форм звітності, при цьому не втрачаючи необхідної точності та інформативності.

навчання та підвищення кваліфікації фахівців - з метою забезпечення високої якості фінансової звітності та її відповідності стандартам, держава повинна інвестувати в підготовку і підвищення кваліфікації бухгалтерів, аудиторів та інших фахівців у сфері бухгалтерії. Це включає організацію навчальних програм, сертифікаційних курсів, семінарів та тренінгів, що допомагають фахівцям слідкувати за змінами в законодавстві та новими вимогами до фінансової звітності.

Таким чином, держава повинна створити таку нормативно-правову базу, яка б сприяла максимальній прозорості і ефективності фінансової звітності, задовольняючи потреби всіх користувачів і сприяючи економічному розвитку країни.

Висновки до розділу 1

Бухгалтерська фінансова звітність – це система загальних показників, які відображають фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовій позиції підприємства за звітний період. Вона є ключовим елементом у комунікації підприємства з користувачами.

Дефініції фінансової звітності різняться деталями, але всі вони сходяться на тому, що це базовий інструмент узагальнення та подання фінансової інформації для широкого кола користувачів. Її головна цінність полягає в можливості об'єктивно оцінювати фінансовий стан підприємства, приймати ефективні рішення та забезпечувати прозорість його діяльності.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3], інформація, яка наводиться у

фінансовій звітності, повинна бути дохідлива і зрозуміла її користувачам за умови, що вони мають достатні знання та заінтересовані у сприйнятті цієї інформації. При цьому фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому.

У цілому, можна сформулювати ряд критеріїв інформації, яка має міститись у фінансовій звітності:

«першорядні вимоги: цінність для користувача (зрозумілість, доречність, своєчасність, прогностична та аналітична цінність) та надійність (достовірність, перевірність, неупередженість, безсторонність) [6];

«другорядні вимоги: порівнянність та постійність принципів, на яких базується складання фінансової звітності. У свою чергу, відповідність кожному з наведених критеріїв забезпечується дотриманням ряду вимог більш низького порядку, що дозволяє сформулювати певну ієрархію необхідних якостей інформації» [6].

Нормативно-правове регулювання фінансової звітності є багаторівневою системою і складається з різних елементів, що забезпечують її правильне ведення на всіх етапах — від законодавчого регулювання до конкретних стандартів і методів обліку.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

2.1. Облікова політика ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» як організаційно-методична основа формування показників фінансової звітності

Ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», окрім контролю за збереженістю активів, правильністю розрахунків, збереженням капіталу, підпорядковане забезпеченню складання та подання фінансової звітності, що містить інформацію щодо фінансового становища, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

«Облікова політика – це сукупність принципів, методів, процедур та практик, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Вона є основою для відображення економічної діяльності підприємства та забезпечує відповідність звітності вимогам законодавства і міжнародних стандартів» [7].

Основною метою облікової політики є забезпечення одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», результати його діяльності, необхідні для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень. Саме тому ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» «самостійно визначає облікову політику, фіксуючи у відповідному наказі визначальні аспекти облікового процесу: осіб, відповідальних за зміст фінансових звітів, порядок розроблення документів, підстави для здійснення бухгалтерських записів, терміни подання первинних документів до бухгалтерії, форму ведення бухгалтерського обліку та інші важливі моменти» [19, с. 188].

Основними джерелами розробки елементів облікової політики на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є національні положення (стандarti) бухгалтерського обліку, Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [18], Лист Мінфіну України «Про облікову політику»

[20], Лист Міністерства фінансів України «Щодо застосування нормативно-правових документів з бухгалтерського обліку» [21], Лист Міністерства України «Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку і звітності» [22].

Формування облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» представлені на рис. 2.1.

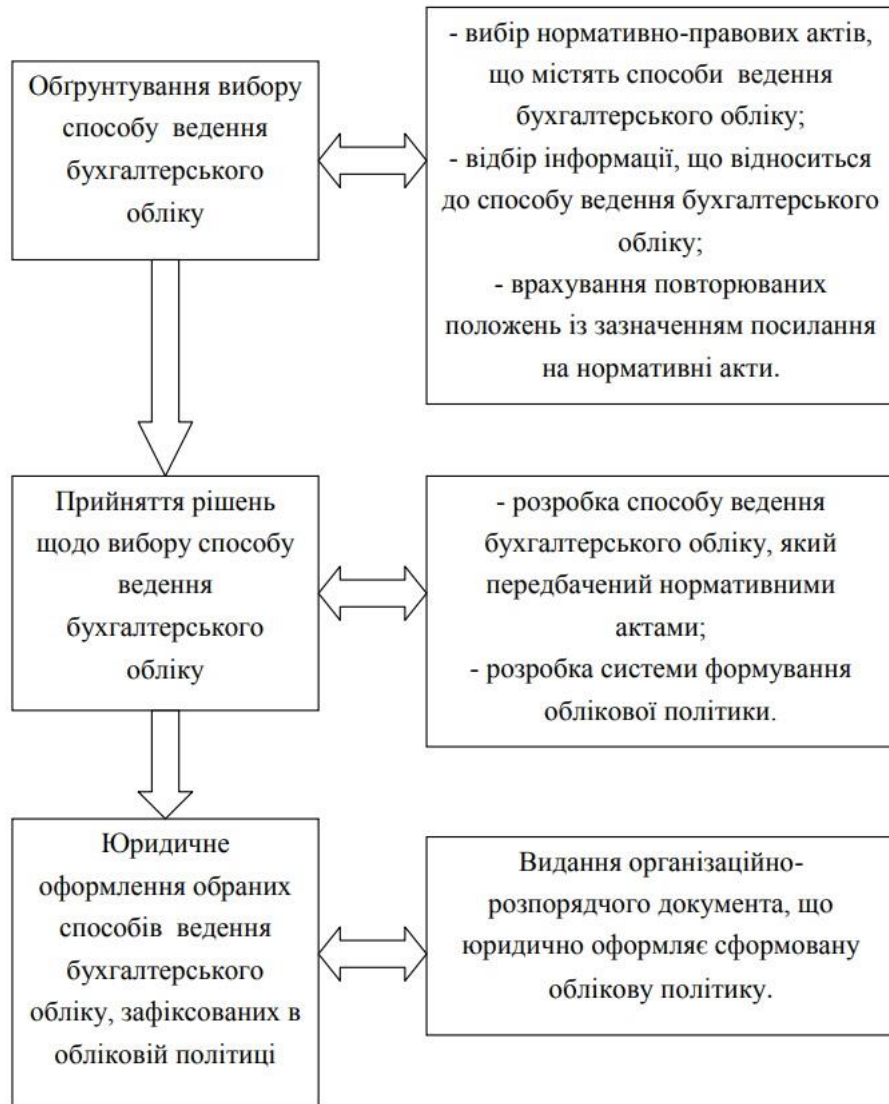

Рис. 2.1. Етапи формування облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

У рамках затвердження облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» розглянуто такі її складові:

робочий план рахунків бухгалтерського обліку (з розшифровками синтетичних та аналітичних рахунків);

форми первинних облікових документів, якими не передбачені типові форми законодавством, і навіть форми документів для внутрішньої бухгалтерської звітності;

порядок проведення інвентаризації активів та зобов'язань організації;

методи оцінки активів та зобов'язань;

правила документообігу та технологія обробки облікової інформації;

порядок контролю господарських операцій;

інші рішення, необхідних організації бухгалтерського обліку [23].

Для формування фінансової звітності відповідно до діючих нормативних актів керівництво ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» формує облікову політику, визначаючи методи ведення обліку для достовірного відображення фінансового та майнового стану і результатів діяльності підприємства [23].

Основна частина облікової політики присвячена розкриттю методологічних аспектів ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

В перших пунктах наказу про облікову політику розглянуто питання щодо загальних положень, а саме організації роботи бухгалтерського відділу. Наголошено, що всі обов'язки, які стосуються здійснення бухгалтерського обліку та податкових розрахунків, складання та подання звітності покладено на бухгалтерію, яка безпосередньо підпорядковується головному бухгалтеру. Бухгалтерія на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» налічує 7 чоловік.

Щодо організаційно-технічної частини, вона відображає відповідальність та обов'язки головного бухгалтера і його заступника, а також містить перелік матеріально-відповідальних осіб, які несуть відповідальність за здійснення господарських операцій та за формування звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Окремими додатками затверджені переліки зразків підпису відповідальних осіб. Права та обов'язки облікових працівників на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» документально оформлено у посадових інструкціях.

В обліковій політиці ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» неповністю розкрито положення щодо організації звітності. Наголошено, що фінансова звітність має складатися відповідно до вимог НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової

звітності» [3]. Не приділена увага елементам організації управлінської, податкової та статистичної звітності.

Згідно з розпорядчим документом, на керівника ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» покладено здійснення контролю за дотриманням облікової політики. Ще одним недоліком є незатверджена в обліковій політиці система й форми управлінського обліку, звітності та контролю.

Проаналізувавши облікову політику ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», можна зробити висновок, що в ній відсутня чітка структура, певної класифікації щодо наведення методології обліку окремо активів, зобов'язань та пасиву. Інформація зображується в неорганізованому порядку та поділяється на підпункти. Слід наголосити, що у наказі відсутня інформація про види діяльності, які безпосередньо здійснює ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Однак, у підсумковій частині облікової політики є положення, що відносяться до узагальнення витрат від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та витрат на запобігання надзвичайним подіям на спеціальних рахунках. Але немає інформації, у чому полягає їх здійснення.

В окремому пункті облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» відображається інформація про обраний метод створення забезпечень. Щорічні відпустки обчислюються шляхом добутку нарахованої заробітної плати та відсотку, визначеного як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального фонду оплати праці, що становить 15%.

Відповідно до наказу про облікову політику, для обліку витрат суб'єкт господарювання має використовувати тільки 9 клас Плану рахунків. Списання проходить щомісячно або в кінці звітного періоду, на рахунок 79 «Фінансові результати» [15].

В обліковій політиці ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» немає визначення терміну витрат, умов їх здійснення, класифікації, а також не вказано метод обліку витрат. Позитивною тенденцією політики бухгалтерського обліку є схвалений перелік і склад статей постійних і змінних загальновиробничих витрат, обчислення виробничої собівартості продукції. Основою розподілу загальновиробничих витрат виступає заробітна плата виробничого персоналу.

Деякі пункти облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» відображують стисле визначення грошовим коштам та їх еквівалентам. Щодо звіту про рух грошових коштів, його затверджено складати за прямим методом. Слід наголосити, що облікова політика ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» не повністю розкриває положення, які регламентують порядок ведення податкові розрахунків на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

Вище перелічені елементи облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», які затверджені в діючій обліковій політиці прямим чином впливають на фінансовий стан та результати діяльності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Зокрема для того, щоб оптимізувати фінансові показники ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» використовує прямолінійний метод нарахування амортизації необоротних активів. Впровадження цього методу значно вплинуло на показники майнового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Негативним моментом виділимо зростання показника зносу, що говорить про значну зношеність основних засобів. На ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» сильно погіршується технічний стан основних засобів.

Таким чином, провівши аналіз облікової політики ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», наголошуємо, що цей розпорядчий документ має в собі низку недоліків, таких як відсутність чіткої структури, а елементи облікової політики визначені в неорганізованому порядку. Варто підкреслити недостатню деталізацію об'єктів активів, зобов'язань та власного капіталу. Також не розкрито теми про документальне оформлення обліку та руху ресурсів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Відсутні і трактування одиниць об'єктів обліку. Облікова політика ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» не розкриває методологічних аспектів управлінського обліку.

2.2. Організація процесу складання фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Організація складання фінансової звітності є важливим етапом у процесі бухгалтерського обліку, оскільки забезпечує надання точної та достовірної інформації про фінансовий стан і результати діяльності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Це дозволяє зацікавленим сторонам, таким як власники, інвестори, кредитори, органи державного управління, здійснювати аналіз і приймати обґрунтовані рішення.

Організація складання фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» регламентується низкою нормативних документів, у яких визначаються перелік та зразки форм, методика і техніка складання, терміни подання тощо. Порядок подання фінансової звітності затверджено постановою Кабінету Міністрів України [13]. «Дія Порядку подання фінансової звітності поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми і форми власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством» [13].

Відповідно до Порядку подання фінансової звітності [13] перед складанням річної фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» зобов'язані проводити інвентаризацію активів та зобов'язань [19]. Для проведення інвентаризаційної роботи на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за наказом керівника створюється постійно діюча інвентаризаційна комісія у складі керівників структурних підрозділів, головного бухгалтера. Інвентаризаційну комісію очолює керівник підприємства. Щорічно керівник ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наказом визначає терміни початку та закінчення, а також об'єкти проведення інвентаризації. Інвентаризацію проводять на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», на перше число місяця, що полегшує наступне порівняння її результатів з показниками обліку.

У процесі інвентаризації, яка відбувається шляхом обов'язкового підрахунку, зважування та обмірювання, визначають фактичну наявність

об'єктів інвентаризації, дані про які заносять в інвентаризаційний опис. Інвентаризаційний опис підписують усі члени комісії. Загальна схема порядку проведення інвентаризації на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» відображена на рис. 2.2.

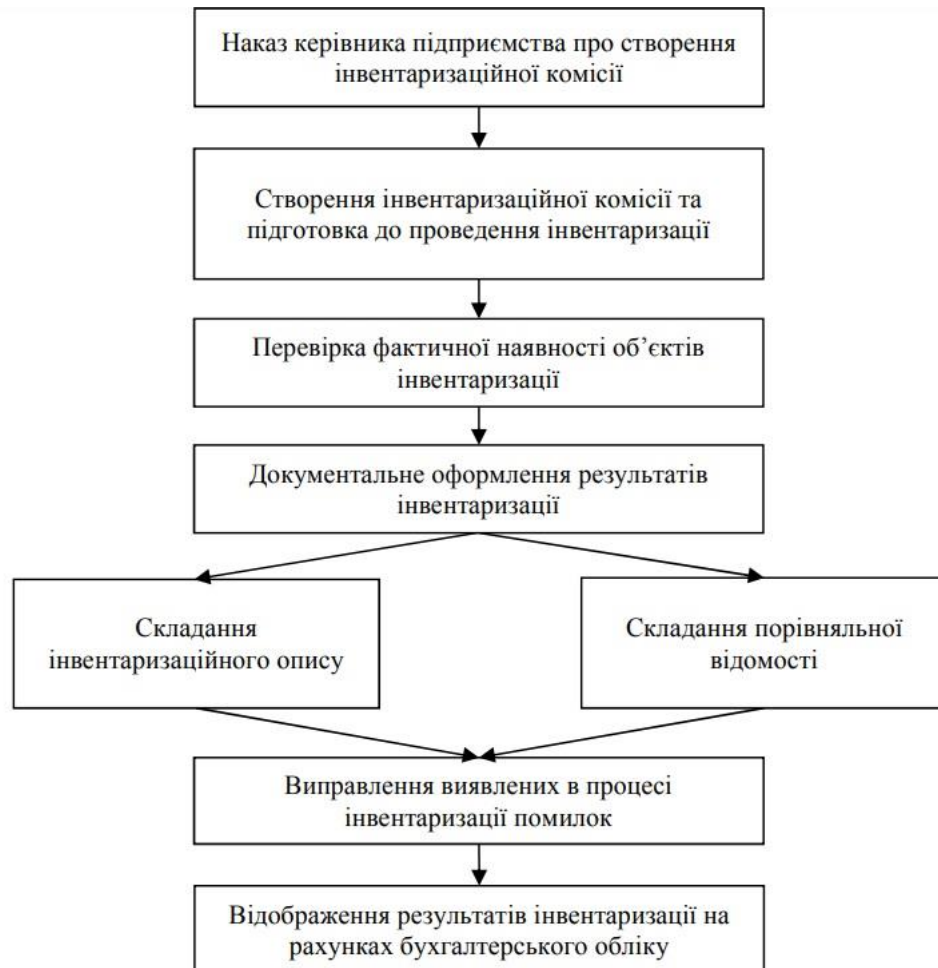

Рис. 2.2. Процедура проведення інвентаризації на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

На ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» визначали відповідальних осіб за складання звітності, конкретні терміни завершення складання та узгодження, подання за призначенням і оформляють внутрішнім нормативним документом (окремим наказом).

Внутрішні нормативні документи з організації складання та подання звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за призначенням готує до затвердження, головний бухгалтер з участю інших функціональних підрозділів.

Таким чином, відповідні суми списуються на фінансові результати і рахунки закриваються. Наслідком цієї процедури є визначення чистого прибутку (збитку), його розподіл чи погашення. У кінці звітного періоду рахунок чистий фінансовий результат списується на відповідні субрахунки рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», залежно від отриманого результату. Підприємство розподіляє прибуток на різні необхідні напрямки (рис. 2.4).

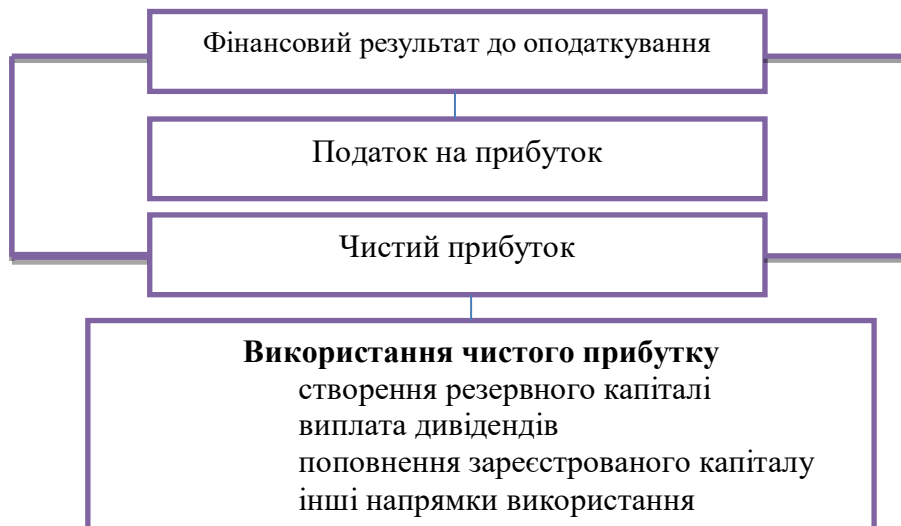

Рис.2.4. Схема розподілу і використання чистого прибутку на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Завершальним етапом формування фінансової звітності є безпосередньо складання основних форм фінансової звітності, тобто узагальнення і систематизація інформації, отриманої за звітний період, та перенесення її зі зведених документів, таких як Головна книга та Оборотно-сальдова відомість. Складена фінансова звітність детально перевіряється головним бухгалтером як з огляду правильності заповнення усіх рядків Балансу (Звіту про фінансовий стан) та інших форм, так і на предмет їх взаємоузгодженості. Після цього головний бухгалтер і керівник детально аналізують дані форм фінансової звітності та підписують їх. Увесь цикл бухгалтерського обліку, який безпосередньо включає основні етапи та процедури формування фінансової звітності відобразимо на рис. 2.5.

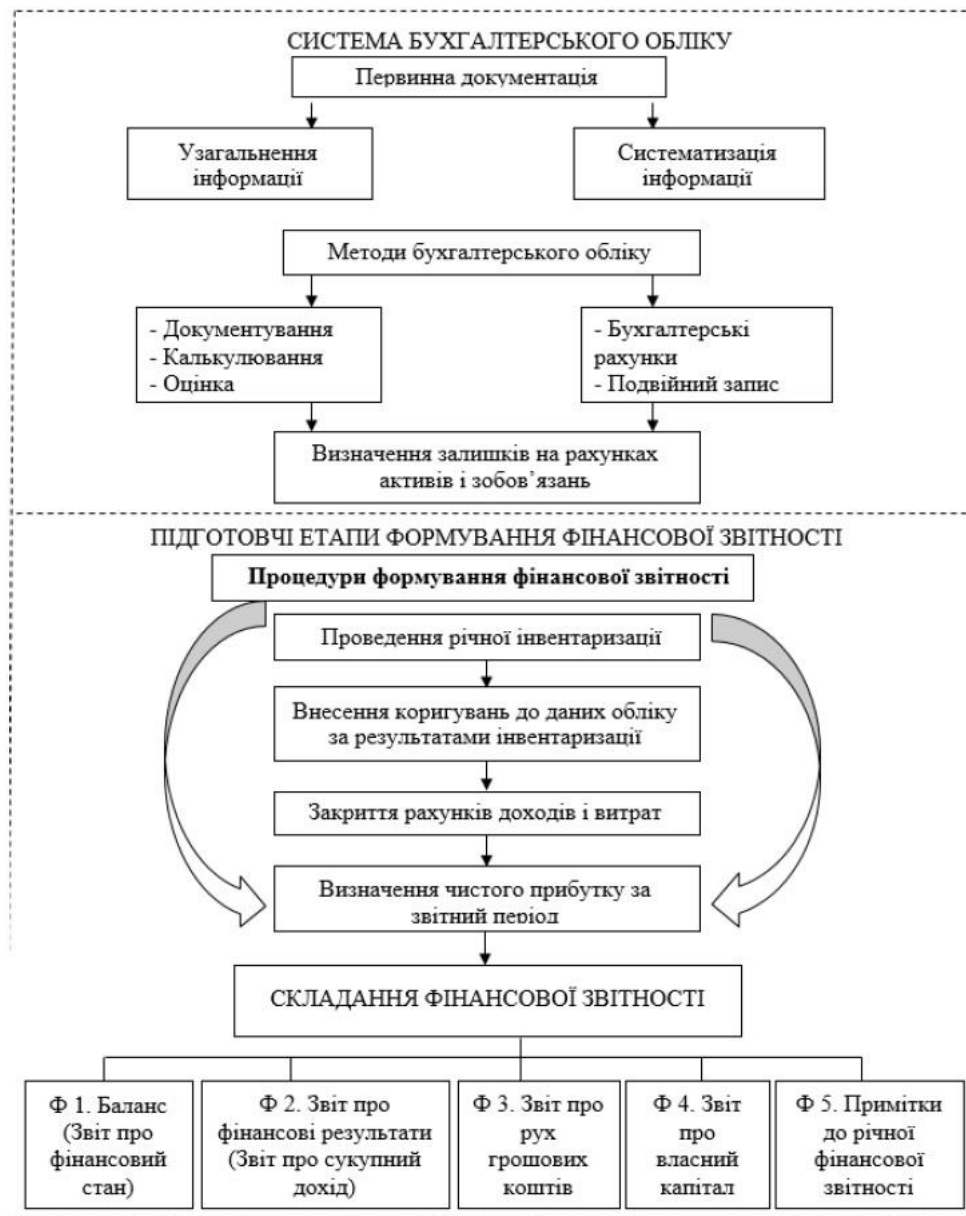

Рис.2.5. Поетапність та процедури загального процесу формування фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Отже, підготовка та складання річної фінансової звітності є тривалим і складним в організаційному та методичному сенсі обліковим процесом. На етапі формування фінансової звітності бухгалтеру необхідно забезпечити здійснення низки організаційних та методичних процедур, а саме: визначити залишки на рахунках обліку; провести річну інвентаризацію; закрити рахунки доходів і витрат; визначити чистий прибуток (збиток) підприємства тощо.

2.3. Методика заповнення статей фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» складає повний комплект фінансової звітності, при цьому керується НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3] та Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності [7].

Звітним періодом для складання фінансової звітності на підприємстві ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є календарний рік з 1 січня по 31 грудня включно [21, с. 134].

Склад фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Склад фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Форма	Призначення	Термін подання
Баланс (звіт про фінансовий стан) (форма №1)	Показує фінансове становище компанії на певну дату.	не пізніше 28 лютого, що настає за звітним роком
Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (форма №2)	Визначає фінансовий результат (прибуток або збиток).	
Звіт про рух грошових коштів (форма №3)	Цей звіт допомагає зрозуміти, наскільки ефективно компанія управляє своїми грошовими потоками, що має важливе значення для оцінки її фінансової стабільності та платоспроможності.	
Звіт про власний капітал (форма №4)	Цей звіт допомагає зрозуміти, як змінилися активи підприємства через внески власників, дивіденди, нарахування прибутків або збитків, а також інші операції, що стосуються власного капіталу.	
Примітки до фінансової звітності (форма №5)	Примітки допомагають користувачам фінансової звітності (інвесторам, кредиторам, керівництву компанії, регуляторам) краще зрозуміти фінансовий стан підприємства, його операційну діяльність і методи обліку.	

Джерело: узагальнено автором на основі [3; 7]

Можна зробити висновок, що найголовнішим елементом фінансової звітності є форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», в якому наводяться

відомості по активам, зобов'язанням та власному капіталу товариства «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» на дату подання звіту.

Зміст і форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», має певну структуру, яку відображено на рис. 2.6.

Рис. 2.6. Структура форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [3]

Загальну схему форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведемо на рисунку 2.7.

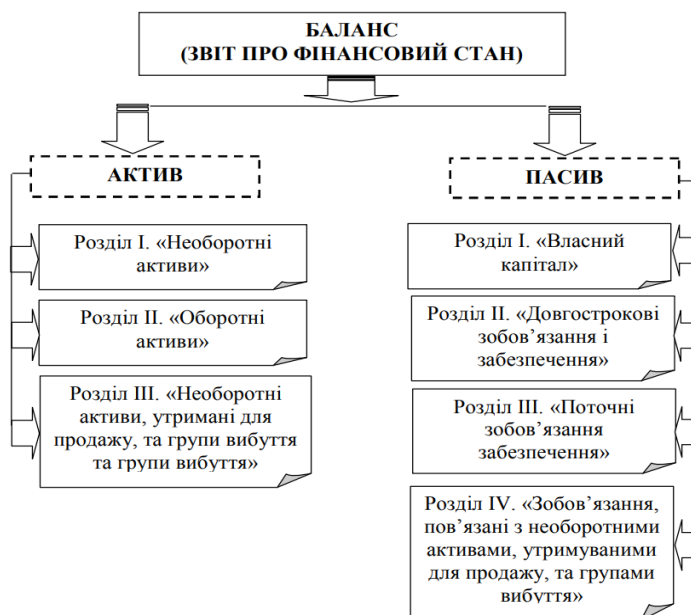

Рис. 2.7. Загальна схема форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [3]

Порядок заповнення статей форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведено в додатку Б.11.

Таким чином, баланс (звіт про фінансовий стан) — це фінансовий документ, який показує фінансове становище компанії на певну дату. У ньому відображаються всі активи, зобов'язання та власний капітал підприємства. Баланс є джерелом інформації яка необхідна для оцінки фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», його автономності, ліквідності, плато- та кредитоспроможності.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), форма № 2 входить до складу фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» і подається одночасно з Балансом (Звітом про фінансовий стан).

Вимоги до його змісту і форми встановлені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» [3]. Відповідно до нього «Звіт про фінансові результати — це звіт про доходи, витрати і фінансові результати підприємства [3].

Структура форми № 2 «Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)» згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» [3] представлена на рисунку 2.8.

Звіт про фінансові результати є важливим інструментом для аналізу фінансової діяльності компанії, оскільки він дозволяє зрозуміти, чи приносить компанія прибуток, де йдуть основні витрати, а також як компанія справляється з керуванням своїми доходами та витратами [27].

Різниця між балансом та звітом про фінансові результати полягає в тому, що баланс фокусується на фінансовому становищі на певний момент часу (що є на даний момент), тоді як звіт про фінансові результати показує зміну фінансового становища протягом певного періоду [27].

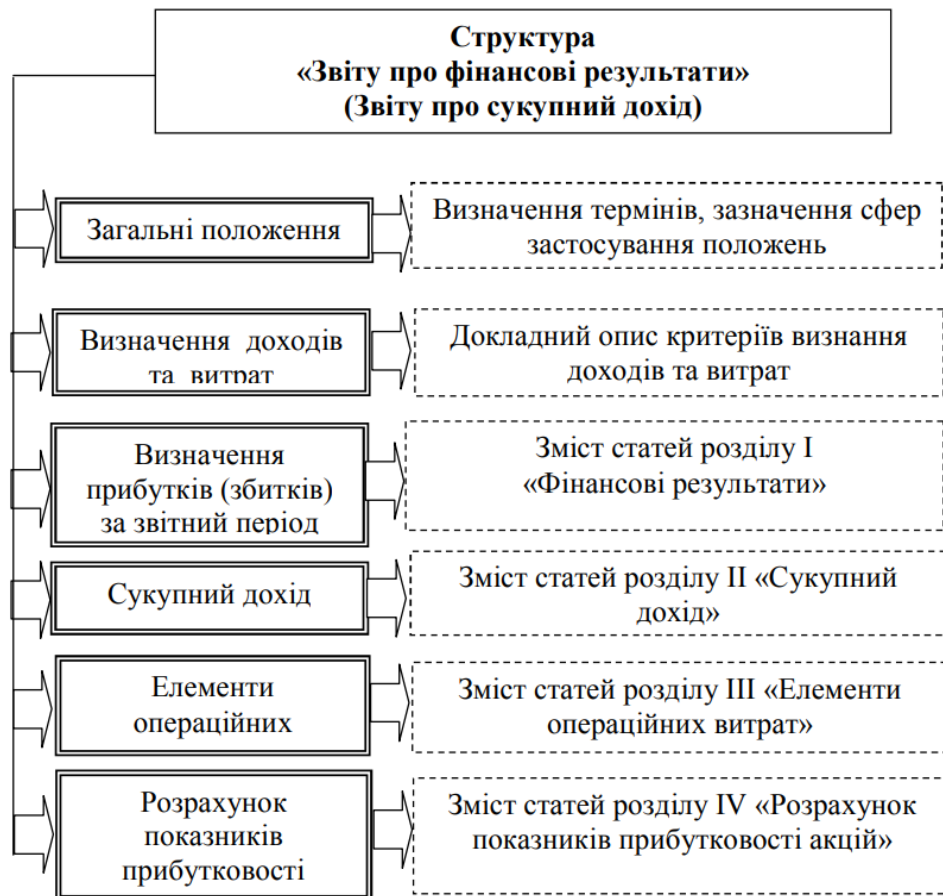

Рис. 2.8. Структура форми № 3 «Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [3]

Порядок заповнення статей форми № 2 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведено в додатку Б.12.

Ще однією із складових елементів річної фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] є Звіт про рух грошових коштів.

Також у Звіті про рух грошових коштів не відображаються внутрішні зміни у складі грошових коштів та їх еквівалентів. Процес складання Звіту про рух грошових коштів включає п'ять основних етапів відображених на рисунку 2.9 [3].

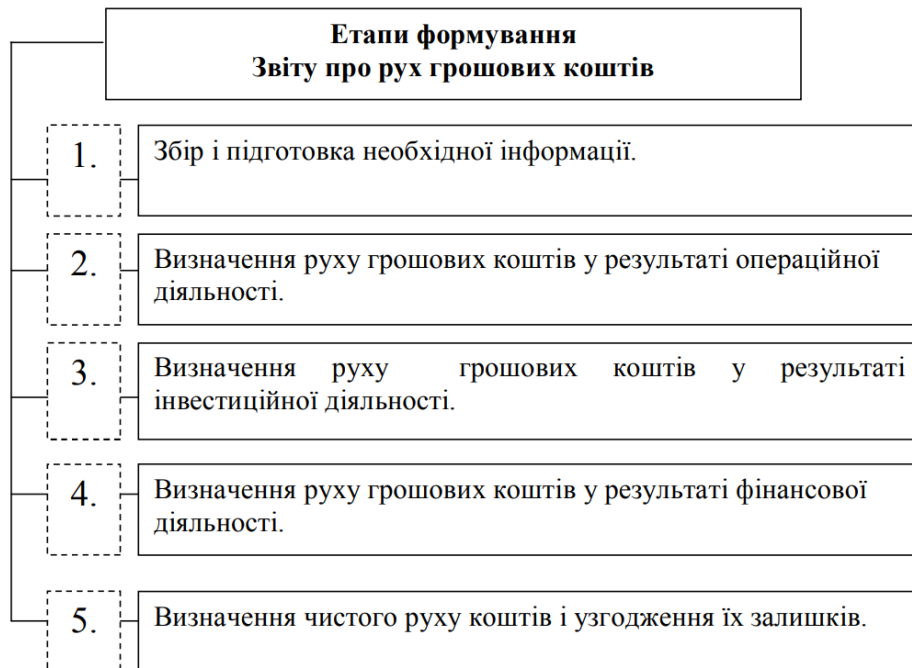

Рис. 2.9. Етапи формування Звіту про рух грошових коштів (прямим методом) на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [3]

Як вже зазначалося у Звіті про рух грошових коштів (прямим методом) відображається інформація по трьох видах діяльності, а тому він складається з трьох розділів [26]. Які відобразимо на рисунку 2.10.

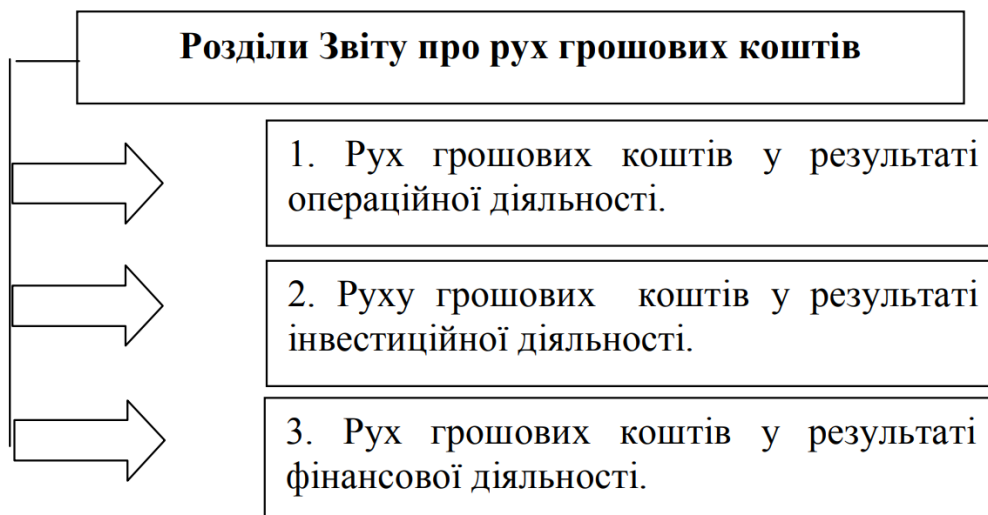

Рис. 2.10. Структура Звіту про рух грошових коштів (прямим методом) на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [26]

Порядок заповнення статей форми № 3 «Звіт про рух грошових коштів» на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведено в додатку Б.13.

Заповнюючи звіт про рух грошових коштів на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», пам'ятають, що «застосування прямого методу базується на безпосередньому використанні даних з реєстрів обліку щодо дебетових та кредитових оборотів грошових коштів (рахунків 30 «Готівка» та 31 «Рахунки в банку») за звітний період в кореспонденції з рахунками обліку операцій активів або зобов'язань (рахунків 14, 15, 18, 34 – 37, 39, 41, 45 – 48, 50 – 53, 55, 69, 70, 71, 73 – 76)» [27].

Ще однією формою фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є Звіт про власний капітал – форма № 4. «Даний Звіт містить інформацію про види власного капіталу і види змін капіталу. Зміни капіталу в ньому можуть відображатися внаслідок однієї причини за одним видом капіталу як зменшення, за іншим – як збільшення» [28].

Даний звіт є складовим елементом річної фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ». Він складається за звітний період (календарний рік) за даними з початку року до кінця звітного періоду.

Показники за статтями «Залишок на початок звітного року» та «Залишок на кінець звітного року» Звіту про власний капітал у графах з другої по десятку відповідають показникам статей розділу І пасиву – балансу (звіту про фінансовий стан) «Власний капітал» на початок і кінець звітного року, а підсумки за цими статтями загальному підсумку вищезгаданого розділу Балансу (звіту про фінансовий стан) на початок і кінець цього ж звітного періоду [28].

Співставність показників Звіту про власний капітал та Звіту про фінансовий стан (Балансу) наведена на рисунку 2.11.

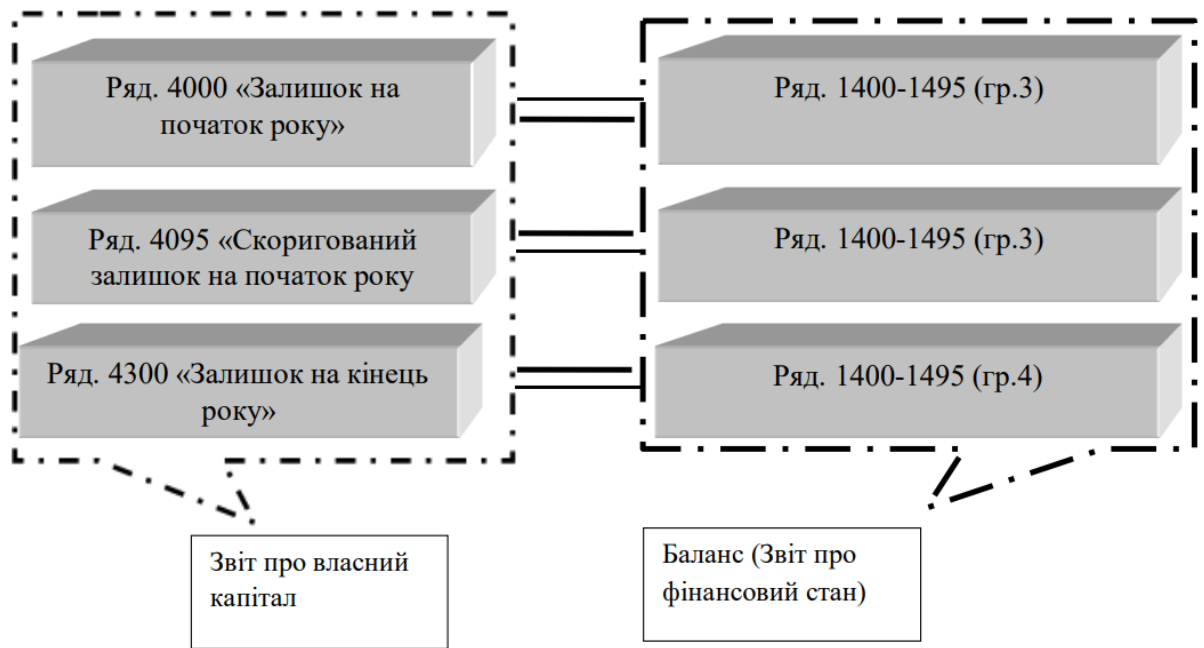

Рис. 2.11. Співставність показників Звіту про власний капітал та Звіту про фінансовий стан (Балансу) на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором

Порядок заповнення статей форми № 4 «Звіт про власний капітал» на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведено в додатку Б.14.

Заключним етапом складання фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є написання Приміток до фінансової звітності. Мета складання Приміток – надання показників і пояснень, котрі зможуть забезпечити обґрунтованість і деталізацію статей фінансових звітів

Необхідність складання приміток до річної фінансової звітності впливає з вимог НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3], що «передбачає повне висвітлення окремих статей фінансових звітів, які є істотними для прийняття рішень» [3].

Склад інформації Приміток до річної фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» наведена в таблиці 2.2.

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» використовує типову форму Приміток до річної фінансової звітності, яка складається з 13 розділів, показники яких розкривають інформацію за окремими статтями Балансу (Звіту про фінансовий стан) та Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) [33].

Таблиця 2.2

**Склад інформації Приміток до річної фінансової звітності на ТОВ
«ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»**

Склад інформації	Нормативний документ
«Облікова політика підприємства та її зміни» [3]	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
«Виправлення помилок, допущених у попередніх періодах (зміст і сума помилки; статті фінансової звітності, які було перераховано для повторного надання порівняльних відомостей; факт повторного оприлюднення відкоригованих фінансових звітів або недоцільність оприлюднення). Зміст і сума змін в облікових оцінках, які суттєво впливають на поточний період або, як очікується, на майбутні періоди. Інформацію про зміст та оцінку події, що відбулась після дати балансу, її вплив на фінансовий результат» [3]	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
«Вартість (первинна або переоцінена), за якою основні засоби відображено в балансі» [29]	НП(С)БО 7 «Основні засоби»
«Вартість (первинна або переоцінена), за якою нематеріальні активи відображено у балансі» [30]	НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи»
«Перелік дебіторів і суми довгострокової дебіторської заборгованості» [31]	НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»
«Склад та сума доходів і втрат за кожною надзвичайною подією» [32]	НП(С)БО 16 «Витрати»

Джерело: узагальнено автором на основі [3, 29-32]

Перелік інформації, яка в обов'язковому порядку повинна відображатися у Примітках до фінансової звітності регулюється НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та умовно поділяється на три групи (рис. 2.12).

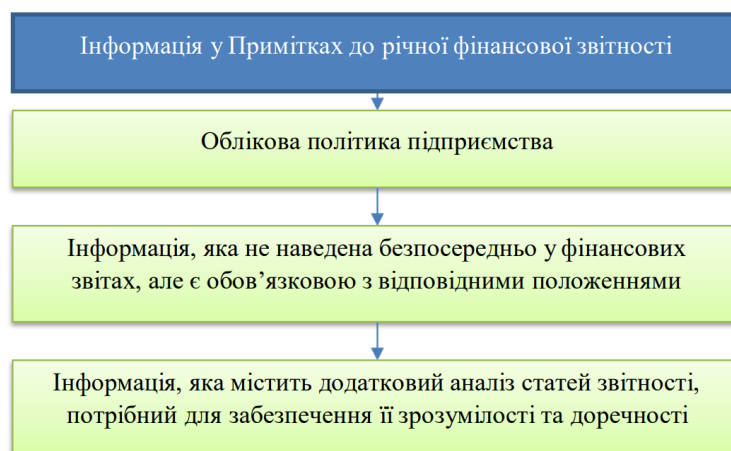

Рис 2.10. Структура інформації, відображена у Примітках до фінансової звітності

Джерело: узагальнено автором

При підготовці приміток на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» заповнюють не лише форму № 5 «Примітки до річної фінансової звітності», але й у довільному вигляді подають додаткову інформацію, у тому числі й ту, яку ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» вважає необхідною, щоб повністю розкрити показники фінансової звітності. Таким чином, крім Приміток до річної фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» додатково надають інформацію, яку оформляють у довільній формі [33].

Структура Приміток до річної фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» показана на рисунку 2.13.

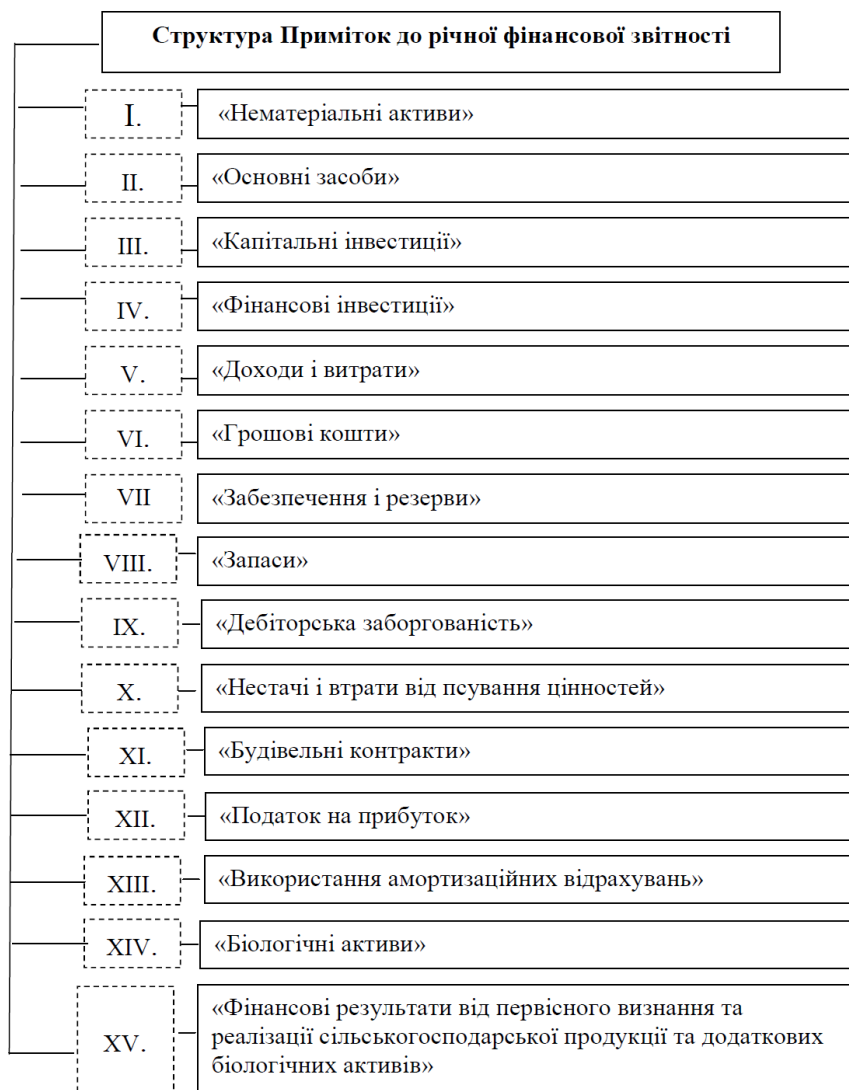

Рис. 2.13. Структура Приміток до річної фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: узагальнено автором на основі [3]

Фінансова звітність ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» складається з форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форми 3 «Звіт про рух грошових коштів», форми 4 «Звіт про власний капітал» і «Приміток до річної фінансової звітності».

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» вносить інформацію до відповідної статті фінансової звітності лише за умови, що інформація є суттєвою і оцінка статті може бути достовірно визначена.

Висновки до розділу 2

Облікова політика є важливим інструментом для забезпечення правильності складання фінансової звітності, відповідності до законодавчих вимог і міжнародних стандартів, а також для надання прозорості і зрозумілої інформації користувачам фінансової звітності.

Склад фінансової звітності на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» визначено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3]. Фінансова звітність містить перелік статей, зміст яких визначається вимогами НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3].

Звітним періодом для складання фінансової звітності на підприємстві ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є календарний рік з 1 січня по 31 грудня включно.

Фінансова звітність ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» складається з форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форми 3 «Звіт про рух грошових коштів», форми 4 «Звіт про власний капітал» і «Приміток до річної фінансової звітності».

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» вносить інформацію до відповідної статті фінансової звітності лише за умови, що інформація є суттєвою і оцінка статті може бути достовірно визначена.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

3.1. Аналіз основних показників фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

На основі отриманих в результаті аналізу показників фінансової звітності зацікавлені користувачі мають змогу прийняти необхідне рішення щодо здійснення подальших дій, наприклад, складання стратегії розвитку підприємства, чи визначення доцільності інвестування коштів для розвитку певної компанії.

Основною формою фінансової звітності, як згадувалося в другому розділі кваліфікаційної роботи, є форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», який дає змогу провести оцінку найсуттєвіших ознак його основної діяльності.

Майно ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» становлять основні засоби та оборотні активи, вартість яких відображається в Балансі (Звіті про фінансовий стан). В свою чергу, майновий стан на пряму, і багато в чому, залежить від джерел його формування.

Отже, на основі показників діяльності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», представлених у Балансі (Звіті про фінансовий стан) за 2021-2023 роки проведемо аналіз майна підприємства та джерел його утворення (додаток В.1).

Можемо спостерігати, що протягом 2021-2023 років, питому частку поміж активів підприємства займали саме оборотні активи – 66-75% у 2021-2022 роках та 66-69 % у 2022-2023 роках.

Найвищий відсоток оборотних активів у структурі загальних активів підприємства спостерігаємо у 2021 році – 74,70% в найнижчу - у 2022 році – 66,06% (рис.3.1).

В структурі необоротних активів спостерігаємо нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, основні засоби та відстрочені податкові активи (рис.3.2).

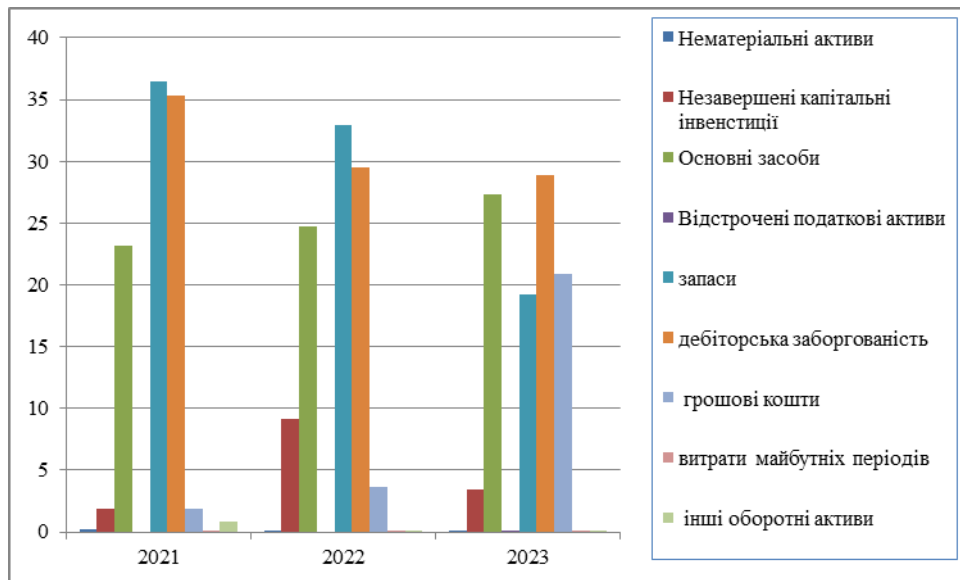

Рис. 3.1. Структура активів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.1

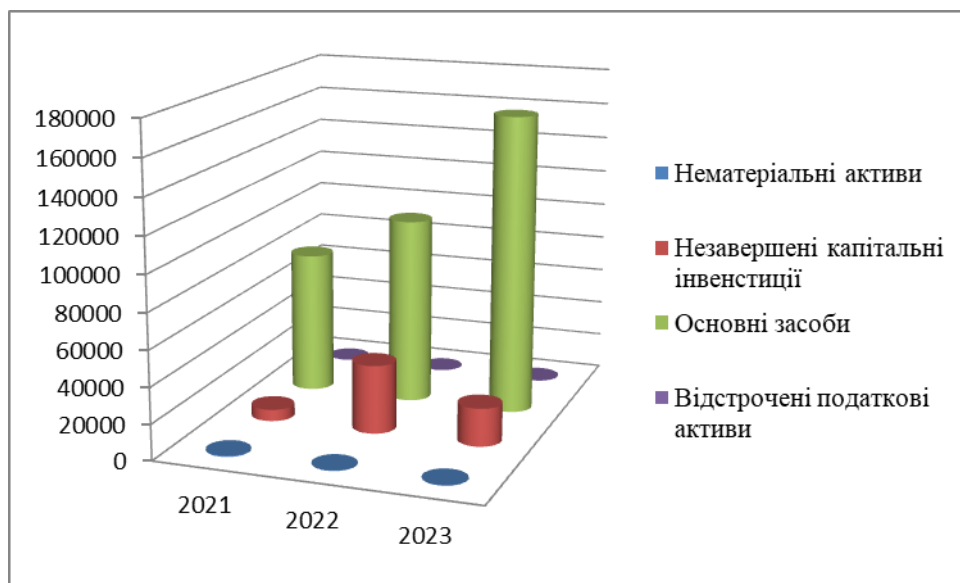

Рис. 3.2. Структура необоротних активів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.1

Як видно з рисунку 3.2 найбільшу частину необоротних активів займають основні засоби. У 2021 році їх частка становила 23,2%, в 2022 році – 24,76%, а уже в 2023 році – 24,76%. Це показує, що базове підприємство нарощує виробничі потужності. Крім основних засобів у складі необоротних активів

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є нематеріальні активи, вони складають незначну частку від 0,04 до 0,2%. Незавершені капітальні інвестиції за 2021-2023 роки, також зазнали змін у 2021 році вони склали 1,9%, а уже в 2022 році 9,10 %, натомість у 2023 році вони зменшилися на 5,62% (17087 тис грн), це показує, що частина незавершених капітальних інвестицій була введена в експлуатацію.

До оборотних активів на ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», то до їх складу віднесено: запаси, дебіторську заборгованість, грошові кошти та інші оборотні активи.

Структуру оборотних активів представлено на рис.3.3.

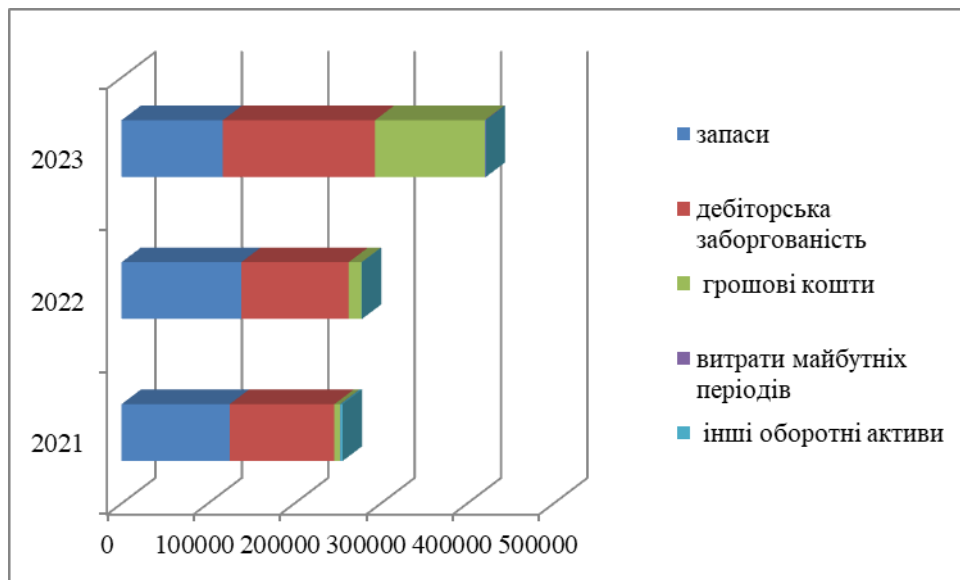

Рис. 3.3. Структура оборотних активів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» за 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.1

Найбільшу частину в загальній вартості оборотних активів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» протягом 2021 та 2022 року займають запаси: у 2021 році це 36,51 %, у 2022 році – 32,91 %. В уже в 2023 році найбільшу частину оборотних активів становить дебіторська заборгованість 28,84 % (176025 тис грн).

Грошові кошти підприємства займали майже 1,88% від загальної валюти балансу у 2021 році, з 2022 року спостерігаємо збільшення відсоткового

значення даного показника: до 3,56 % в 2022, підвищення до 20,85 % у 2023. В загальному, з 2021 по 2023 роки розмір грошових коштів збільшився на 17,29 %.

Незначну частку в складі оборотних активів підприємства займають інші оборотні активи, розмір яких в динаміці коливається в бік зниження. Наприклад у 2022 році розмір інших оборотних активів зменшився на 0,74% по відношенню до 2021 року, у 2023– зменшився на 0,06% по відношенню до 2022 року. Загальне зменшення цього показника у 2023 році показав зниження на 0,08% порівняно з 2021 роком.

Детальний аналіз структури та динаміки пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» показав, що до їх складу входять власний капітал, довгострокові зобов'язання та забезпечення і поточні зобов'язання та забезпечення.

Відносно структури джерел утворення майна, то більша їх частина належить саме власному капіталу. Найвища питома вага власного капіталу у структурі загальних пасивів підприємства спостерігається у 2022 році – 93,86%. Наступному році даний показник зменшився у 2023 році сягав 85,58%. Загальне зниження вартості власного капіталу протягом трьох років досягло 8,28%.

В той же час протягом 2022 року порівняно з 2021 роком спостерігаємо зниження поточної кредиторської заборгованості на 12,71%, а уже в 2023 році збільшився на 7,05% (рис. 3.4).

Якщо розглядати конкретно структуру власного капіталу, то значну його частину складає нерозподілений прибуток – більше 80% в загальній структурі пасивів підприємства.

Незмінним протягом досліджуваного періоду залишається зареєстрований капітал. Стосовно прибутку, то спостерігаємо його збільшення за останні три роки (рис.3.5).

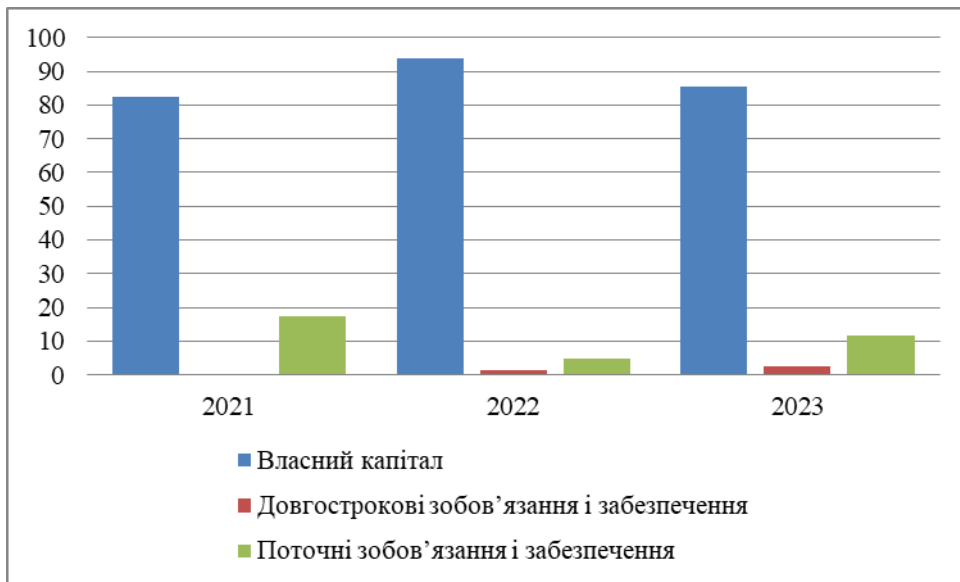

Рис. 3.4. Структура пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.2

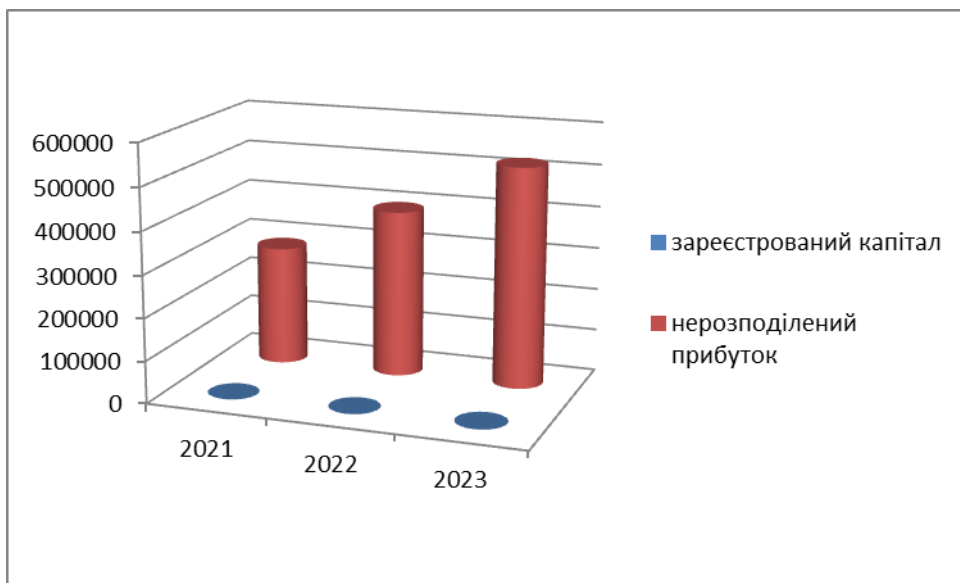

Рис. 3.5. Структура власного капіталу ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.2

До структури поточних зобов'язань входять: короткострокові кредити банків, поточна кредиторська заборгованість, поточні забезпечення та інші поточні зобов'язання. Поточна кредиторська заборгованість включає: кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаними, кредиторську

заборгованість за товари, роботи, послуги, заборгованість по розрахункам з бюджетом, з оплати праці та зі страхування (рис.3.6).

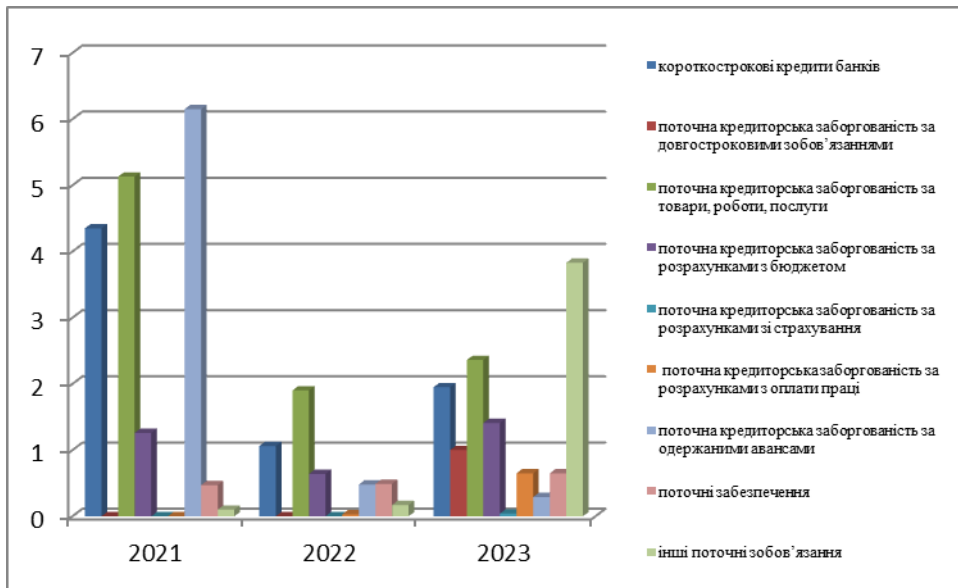

Рис. 3.6. Структура поточних зобов'язань ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.2

Як видно з рисунку 3.5 в структурі пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» найбільшу частку протягом 2021-2022 року у поточних зобов'язаннях займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги у 2021 році – 4,35%, а уже у 2022 році – 1,90 %. Але уже в 2023 році частка поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги складає 2,36%.

Заборгованість по короткостроковим кредитам банку за 2021-2023 роки зменшилася на 3,29% у 2022 році порівняно з 2021 роком, у 2023 році частка короткострокового кредиту збільшилася з 1,06% у 2022 році, до 1,95% у 2023 році.

Інші поточні зобов'язання за період з 2021 по 2023 роки збільшилися з 0,1% у 2021 році, 0,17% у 2022 році до 3,83% у 2023 році.

Поточні зобов'язання і забезпечення протягом 2022 року порівняно з 2021 роком зменшилися на 12,71%, а уже в 2023 році відповідно до 2022 року зросли на 7,50%.

Заключним на даному етапі аналізу, простежимо динаміку змін загальної

вартості активів та пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» протягом 2021-2023 років.

Результати аналізу представлені в додатках В.1 і В.2 демонструють доволі стабільний стан активів та пасивів протягом останніх трьох років (рис.3.7).

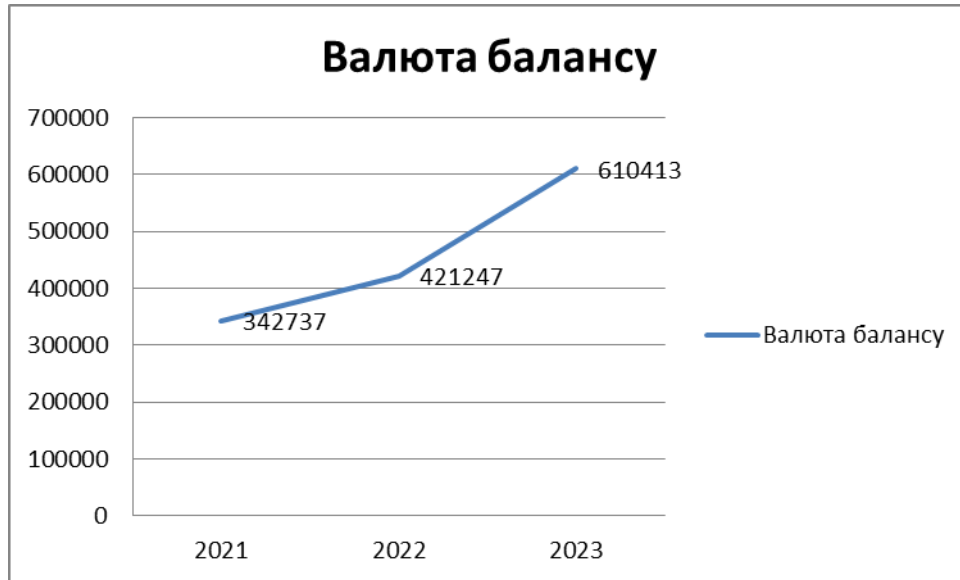

Рис.3.7. Динаміка валюти балансу ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр

Джерело: побудовано автором на основі даних додатку В.1 і В.2

Як видно з рисунку 3.7. в 2022 році загальна вартість валюти балансу зросла на 23 %, у уже в 2023 році відповідно на 45 %.

Таким чином, у сучасній економіці, коли результати аналізу фінансово-економічного стану підприємства виступають одним із найважливіших факторів у прийняття управлінських рішень, фінансова звітність як джерело аналітичної інформації використовується при оцінці діловими партнерами, інвесторами, кредиторами та іншими важливими контрагентами при оцінці діловими партнерами, інвесторами, кредиторами та іншими важливими контрагентами.

3.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Господарська діяльність ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» відбувається завдяки організованому, якісному, своєчасному та ефективному управлінню, яке є сукупністю взаємопов'язаних послідовно здійснюваних функцій.

«Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів» [35].

Отже, оцінка фінансового стану – це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства.

«Метою оцінки фінансового стану підприємства в системі антикризового управління є розробка і реалізація заходів, направлених на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень» [36].

На рис. 3.8 наведені основні завдання оцінки фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ».

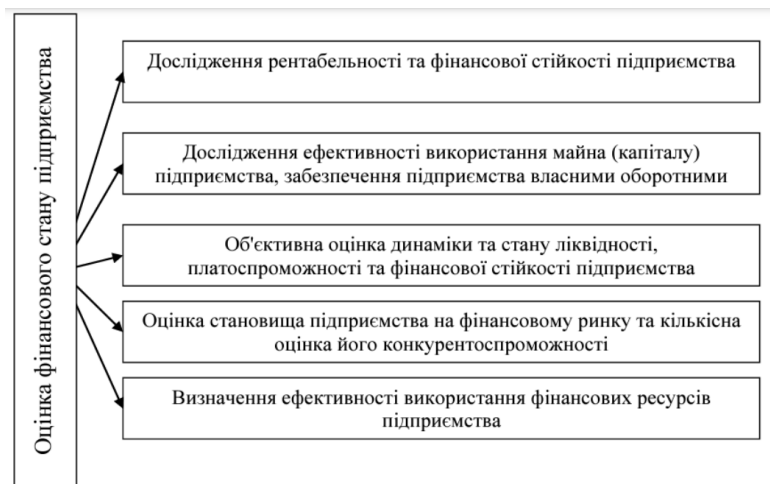

Рис.3.8. Основні завдання оцінки фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ»

Джерело: сформовано автором на основі [36]

Фінансовий стан підприємства визначається рядом елементів, які відображають його платоспроможність, рентабельність, ліквідність та фінансову стабільність.

Щоб оцінити фінансовий стан ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» розрахуємо основні коефіцієнти: ліквідності (табл.3.1), платоспроможності (табл.3.2), рентабельності (табл.3.3) та інші.

Таблиця 3.1

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за даними фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр

Назва коефіцієнту	Формула для розрахунку	Результат розрахунку коефіцієнту за 2021 рік, грн.	Результат розрахунку коефіцієнту за 2022 рік, грн.	Результат розрахунку коефіцієнту за 2023 рік, грн.
Абсолютної ліквідності	Гроші та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	0,11	0,75	1,76
Миттєвої ліквідності	(Гроші та їх еквіваленти + Поточні фінансові вкладення + Поточна дебіторська заборгованість) / Поточні зобов'язання	2,13	6,93	4,21
Поточної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	4,27	13,87	5,85
Частка грошових коштів в активах	Гроші та їх еквіваленти / Активи	1,88	3,56	20,85

Джерело: розраховано автором на основі даних додатку А.1-А.9

З огляду на отримані результати, можемо зробити висновок, що показники ліквідності знаходяться в межах нормативних значень (від 0,5-1 і вище). Підприємство здатне негайно ліквідувати короткострокову заборгованість, але варто звернути увагу на тенденцію зниження показника миттєвої ліквідності у 2023 році. Значення показника абсолютної ліквідності свідчить про те, що 2021 року підприємство мало змогу негайно погасити 0,11 грн. поточних зобов'язань, в 2022 року – 0,75 грн, а уже в 2023 році – 1,76 грн.

Таблиця 3.2

Розрахунок коефіцієнтів платоспроможності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр

Назва показнику	Формула для розрахунку	Значення показника за 2021 рік, грн.	Значення показника за 2022 рік, грн.	Значення показника за 2023 рік, грн.
Коефіцієнт заборгованості	Зобов'язання/Активи	0,17	0,06	0,14
Відношення боргу до капіталу	Борг/Власний капітал	0,21	0,07	0,17
Фінансовий леверидж	Активи/Власний капітал	1,21	1,07	1,17

Джерело: розраховано автором на основі даних додатку А.1-А.9

Коефіцієнти платоспроможності вказують на можливість погашення ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» довгострокових боргових зобов'язань (більше одного року). Також за ними можна визначити ймовірність банкрутства та надійність контрагента. Відповідно до отриманих результатів, можемо помітити зниження платоспроможності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2023 році, порівняно з 2022 роком.

Таблиця 3.3

Коефіцієнти рентабельності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр

Назва коефіцієнта	Формула для розрахунку	Значення показника за 2021 рік, грн.	Значення показника за 2022 рік, грн.	Значення показника за 2023 рік, грн.
Рентабельність капіталу	Чистий прибуток / Власний капітал	1,68	1,06	0,98
Рентабельність активів	Чистий прибуток/Активи	1,38	1,00	0,84
Валова маржа	Валовий прибуток/Виручка	0,39	0,42	0,44
Операційна маржа	Операційний прибуток/Виручка	0,26	0,33	0,31

Джерело: розраховано автором на основі даних додатку А.1-А.9

У результаті розрахунків було отримано результати коефіцієнтів рентабельності. Тенденція коефіцієнтів рентабельності капіталу та активів іде

на зменшення, а валова маржа і операційна маржа в 2023 році незначно зросли порівняно з 2022 роком.

Наступним показником, який використовується для оцінки фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є показник фінансової стійкості.

Оцінка фінансової стійкості передбачає розрахунок зокрема відносних показників, що відображено в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Визначення фінансової стійкості ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2021-2023 рр

Назва коефіцієнта	Спосіб розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Нормативне значення
Коефіцієнт автономії	$\text{ф.1 р.1495} / \text{р.1900}$	0,83	0,94	0,86	$> 0,5$
Коефіцієнт фінансової залежності	$\text{ф.1 р.1900} / \text{р.1495}$	1,21	1,07	1,17	< 2
Коефіцієнт фінансового ризику	$\text{ф.1 (р.1595+р.1695)} / \text{р.1495}$	0,21	0,07	0,17	$< 0,5$ Критичне значення = 1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\text{ф.1 (р.1495 - р.1095)} / \text{р.1495}$	0,69	0,64	0,64	$> 0,5$
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	$\text{ф.1 р.1495} / (\text{р.1495} + \text{р.1595})$	4,72	15,28	5,93	Зростання
Коефіцієнт питомої ваги власних коштів і довготермінових зобов'язань	$\text{ф.1 (р.1495+р.1595)} / \text{р.1900}$	0,17	0,06	0,14	
Коефіцієнт поточної заборгованості	$\text{ф.1 р.1695} / \text{р.1900}$	0,17	0,05	0,12	
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	$\text{ф.1 (р.1595+р.1695)} / \text{р.1900}$	0,17	0,06	0,14	$< 0,5$
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	$\text{ф.1 р.1495} / \text{р.1165}$	43,78	26,39	4,10	Зростання
Коефіцієнт фінансової стійкості	$\text{ф.1 (р.1495+р.1595)} / \text{р.1900}$	0,83	0,95	0,88	$> 0,75$

Джерело: розраховано автором на основі даних додатку А.1-А.9

Аналізуючи отримані значення, можна стверджувати, що 2023 року показники коефіцієнтів за даними фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» відповідають нормативним значенням, що свідчить про його

фінансову стійкість, зменшення частки залученого капіталу та стрімке зростання власного капіталу.

Також 2023 року показник фінансового ризику становить 0,17 – дане значення є найбільшим порівняно з попередніми роками та свідчить про збільшення фінансових ризиків. Отже, у результаті оцінки фінансового стану ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» було відзначено зростання платоспроможності та рентабельності підприємства у 2023 році.

Щодо ліквідності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ», відстежується тенденція до перевищення нормативних значень за одними коефіцієнтами та зниження – за іншими, що зумовлено збільшенням суми активів та зменшенням його зобов'язань, а також зменшенням частки грошей та їх еквівалентів. Попри наявні негативні тенденції у вищезазначених показниках, проведені розрахунки свідчать про підвищення фінансової стійкості ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2023 року.

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» може підвищити показники платоспроможності та рентабельності шляхом відстеження надлишків запасів для вчасного їх збуту та зниження собівартості продукції (товарів, робіт послуг) з подальшою стабілізацією цін.

Висновки до розділу 3

Результати аналізу фінансово-економічного стану підприємства виступають одним із найважливіших факторів у прийнятті управлінських рішень.

Основною інформаційною базою для дослідження фінансового становища ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» є фінансова звітність, оскільки ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» регулярно її складає за загальнопринятими правилами. Крім того, їй притаманні такі властивості:

дані звітності підтверджуються первинними документами з кожної господарської операції;

достовірність даних звітності підприємства може бути перевірена незалежними експертами;

звітність відноситься до документів, що підлягають довготривалому

зберіганню.

Детальний аналіз структури та динаміки пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» показав, що до їх складу входять власний капітал, довгострокові зобов'язання та забезпечення і поточні зобов'язання та забезпечення.

До структури поточних зобов'язань входять: короткострокові кредити банків, поточна кредиторська заборгованість, поточні забезпечення та інші поточні зобов'язання.

Результати аналізу демонструють доволі стабільний стан активів та пасивів протягом останніх трьох років.

Попри наявні негативні тенденції у вищезазначених показниках, проведені розрахунки свідчать про підвищення фінансової стійкості ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» у 2023 року.

ВИСНОВКИ

Дослідження основ складання фінансової звітності підприємства та оцінка його стану, проведене в кваліфікаційній роботі, дозволяє зробити такі висновки:

Відповідно до чинного законодавства «фінансова звітність – це звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства» [3; 7].

Основою для складання фінансової звітності є кілька ключових принципів і нормативних документів, які визначають правила та методи обліку, а також забезпечують прозорість і порівнянність фінансової інформації.

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» складає повний комплект фінансової звітності, при цьому керується НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3] та Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності [7].

Нормативно-правове регулювання підготовки та подання фінансової звітності здійснюється указами Президента, Законами України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства фінансів України та іншими нормативно-правовими актами

Правильність обраної облікової політики підприємства має великий вплив на достовірність показників фінансової звітності. Облікова політика визначає правила та методи, які підприємство використовує для ведення обліку своїх операцій, і ця політика повинна відповідати вимогам бухгалтерських стандартів та законодавства.

Застосування необґрунтованих або неправильних методів обліку може мати серйозні наслідки, зокрема: завищення або заниження фінансових показників, може привести до неправильного оцінювання фінансового стану підприємства, що в свою чергу може вплинути на інвестиційні рішення або можливості для кредитування; заниження доходів або активів може використовуватись для зменшення податкового навантаження або для створення «резервів» для майбутніх періодів, що може призвести до порушення

норм і стандартів обліку; показники прибутку або збитку безпосередньо залежать від методів обліку, зокрема у частині амортизації основних засобів, оцінки запасів, визначення резервів та інших аспектів. Неправильний вибір методів може привести до того, що звіт про фінансові результати не відображатиме реального фінансового стану підприємства.

З цієї причини важливо, щоб підприємства ретельно підходили до вибору облікової політики, забезпечували її обґрунтованість і відповідність бухгалтерським стандартам, а також регулярно перевіряли її ефективність та відповідність змінюваним вимогам законодавства.

Облікова політика також повинна бути документально зафіксована, і зміни в ній повинні бути чітко обґрунтовані і погоджені з аудитором чи іншими фахівцями, що дозволить уникнути фінансових і юридичних ризиків для підприємства.

Відповідно до Порядку подання фінансової звітності [13] перед складанням річної фінансової звітності ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» зобов'язані проводити інвентаризацію активів та зобов'язань.

Завершальним етапом формування фінансової звітності є безпосередньо складання основних форм фінансової звітності, тобто узагальнення і систематизація інформації, отриманої за звітний період, та перенесення її зі зведених документів, таких як Головна книга та Оборотно-сальдова відомість.

ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» вносить інформацію до відповідної статті фінансової звітності лише за умови, що інформація є суттєвою і оцінка статті може бути достовірно визначена.

Протягом 2021-2023 років, питому частку поміж активів підприємства займали саме оборотні активи – 66-75% у 2021-2022 роках та 66-69 % у 2022-2023 роках. Найбільшу частину необоротних активів займають основні засоби. У 2021 році їх частка становила 23,2%, в 2022 році – 24,76%, а уже в 2023 році – 24,76%. Це показує, що базове підприємство нарощує виробничі потужності.

Найбільшу частину необоротних активів займають основні засоби. У 2021 році їх частка становила 23,2%, в 2022 році – 24,76%, а уже в 2023 році – 24,76%. Це показує, що базове підприємство нарощує виробничі потужності.

Відносно структури джерел утворення майна, то більша їх частина належить саме власному капіталу. Найвища питома вага власного капіталу у структурі загальних пасивів підприємства спостерігається у 2022 році – 93,86%. Наступному році даний показник зменшився у 2023 році сягав 85,58%. Загальне зниження вартості власного капіталу протягом трьох років досягло 8,28%

В структурі пасивів ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» найбільшу частку протягом 2021-2022 року у поточних зобов'язаннях займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги у 2021 році – 4,35%, а уже у 2022 році – 1,90 %. Але уже в 2023 році частка поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги складає 2,36%.

В 2022 році загальна вартість валюти балансу зросла на 23 %, у уже в 2023 році відповідно на 45 %.

Фінансовий стан підприємства визначається рядом елементів, які відображають його платоспроможність, рентабельність, ліквідність та фінансову стабільність [36].

Показники ліквідності знаходяться в межах нормативних значень (від 0,5-1 і вище). Коефіцієнти платоспроможності вказують на можливість погашення ТОВ «ВОДАЛЕНД ІНДАСТРІ» довгострокових боргових зобов'язань.

Роблячи підсумки оцінки фінансового стану підприємства, слід іще раз підкреслити, що необхідність та значення такої оцінки зумовлені потребою систематичного аналізу та вдосконалення роботи за ринкових відносин, переходу до самоокупності, самофінансування, потребою в поліпшенні використання фінансових ресурсів, а також пошуком резервів зміцнення фінансової стабільності підприємства.

Таким чином, основою для складання фінансової звітності є поєднання вимог стандартів, законодавства та облікових методів, які забезпечують достовірність і точність фінансових даних, а також можливість їх використання для прийняття управлінських та інвестиційних рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Звітність підприємства : навч. посібник / В.Д. Зелікман, Р.Б. Сокольська, Ю.О. Распопова, Т.В. Акімова. Дніпро : ННІ «ІПБТ» УДУНТ, 2022. 208 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l39062>
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт, Форма, Звіт, Перелік від 07.02.2013 № 73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l395549>
4. Шигун, М. М., & Іваненко, В. О. (2016). ВИДИ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ПІДХОДИ ДО ЇХ КЛАСИФІКАЦІЇ. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, (3(12)), 432–443. [https://doi.org/10.26642/pbo-2008-3\(12\)-432-443](https://doi.org/10.26642/pbo-2008-3(12)-432-443)
5. Євсєєва, О. (2018). НОВА КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ СКЛАДАННЯ ТА ПОДАЧІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ. *Економічний простір*, (129), 135-152. вилучено із <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/174>
6. Семенишена Н.В., Ткач Т.О. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 23 жовтня 2014 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль: Крок. С. 65-67.
7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Мінфін України; Наказ, Рекомендації від 28.03.2013 № 433. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/l397475>
8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Мінфін України; Наказ, Положення, Форма від 25.02.2000 № 39. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l54642>
9. Корінь А.М. Шляхи удосконалення методики фінансової звітності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Випуск 4. С. 994-998

10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт від 27.06.2013 № 628.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l404951>

11. Про Примітки до річної фінансової звітності: Мінфін України; Наказ, Форма від 29.11.2000 № 302. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l74092>

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Мінфін України; Наказ, Положення від 28.05.1999 № 137.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l35477>

13. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік, Порядок, Довідка, Форма типового документа від 28.02.2000 № 419. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l53363>

14. Податковий кодекс України

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»

17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»

18. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Мінфін України; Наказ, Положення від 24.05.1995 № 88. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l16646>

19. Рожелюк В.М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств: Монографія / В.М. Рожелюк. К.: ННЦІАЕ, 2013. 488 с.

20. Про облікову політику: Мінфін України; Лист від 21.12.2005 № 31-34000-10-5/27793. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/l190017>

21. Щодо застосування нормативно-правових документів з бухгалтерського обліку: Мінфін України; Лист від 09.12.2003 № 31-04200-30-5/7021. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/l139800>

22. Щодо застосування критерію суттєвості: Мінфін України; Лист

від 28.03.2014 № 31-08420-07/23-639/1/1084.

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/l426224>

23. Бойчук Т. Формування облікової політики підприємства: мета, побудова та сфера застосування. Економічний аналіз. 2020. Вип. 6. С. 36-38.

24. Островерха Р. Е. Організація бухгалтерського обліку : навчально - методичний посібник; Університет державної фіскальної служби України. 3-тє вид., перероб. і доп. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 604 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 152).

25. Гнатишин Л. Б. **Організаційні аспекти та процедура формування фінансової звітності.** Modern economics.2017. № 4. С. 43-51. :http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2017_4_7.

26. Проданчук М.А. До методики складання Звіту про рух грошових коштів. Економіка АПК. 2016. № 2. С. 64-69

27. Ткаченко Н.М. Оновлена фінансова звітність в Україні: навч.- практич. посіб. Київ: Алтера, 2015 . 66 с.

28. Маліков, В., Новіченко, Л., & Стойка, Н. (2023). БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ: ВИМОГИ ТА СКЛАДОВІ. *Економіка та суспільство*, (57). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-86>

29. НП(С)БО 7 «Основні засоби»

30. НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи»

31. НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»

32. НП(С)БО 16 «Витрати»

33. Безкоровайна, Л. В. (2023). ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ЗА МСФЗ. *Підприємництво і торгівля*, (39), 17-24. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-39-02>

34. Коваль Л.В., Томчук О.Ф., Немеш О.Ф. **Аналітичні властивості фінансової звітності.** Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2018. Вип. 31. С. 193-197. <https://www.ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/399>

35. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика

його оцінки. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. № 3. Т. 29 (68). С. 173–180

36. Нагорний, П., & Базюк, Д. (2023). ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ. *Трансформаційна економіка*, (1 (01), 44-49. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-1-8>

37. Курган Н. В. Еволюція та перспективи автоматизації бухгалтерського обліку та подання звітності підприємств України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 5 (22). С. 249-256. : http://www.easterneurope-bm.in.ua/journal/22_2019/37.pdf.